

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

«Ընտրութիւններու Ընթացքին Լրագրողներու Դէմ Բռնութիւններն ու ճնշումները Անհախադէա էին»

«Ն ա խ ա գ ա հ
Սերժ Սարգսեանի
խոստումը, թէ Հա-
յաստանում լրագ-
րողները նախորդ
տարուայ Սարի թա-
ղի դէպքերից յետոց
այլեւս բռնութեան
չեն ենթարկուելու,
չի պահպանուել», -
լրագրողներու հետ
հանդիպման ժամա-
նակ յայտարարած է
Խոսքի ազատութեան պաշտպանու-
թեան կոմիտէի (ԽԱՊԿ) նախագահ
Աշոտ Սելիքեան:

«Խորհրդարանական եւ երե-
ւանի աւագանու ընտրութիւններն
ընդգրկող այս տարուայ առաջին
կիսամեակի ընթացքում խօսքի
ազատութեան վիճակը յետընթաց է
ապրել», - ընդգծած է Մելիքեան,
աւելցնելով. «Ֆիզիկական բռնու-
թիւնների առումով արձանագր-
ուել է ած. եթէ անցած տարուայ
առաջին կիսամեակում երեք ֆի-
զիկական բռնութեան դէպք էր,
2017 թուականին ութն են դրանք,
ճնշումների եւ տարատեսակ խո-
չընդոտումների թիւը երեսուն էր
առաջին կիսամեակում 2016 թուա-
կանի եւ ութունին է 2017 թուա-
կանի առաջին կիսամեակում: Տես-
նում ենք, որ աճը գրեթէ երեք
անգամ է: Այս թուերը եւս մէկ
անգամ ապացուցում են, որ մեզա-
նում ընտրութիւնների ժամանակ
աւելանում են ճնշումները եւ խո-
չընդոտումները լրագրողների,
լրատուածիցների նկատմամբ»:

Խոսքի ազատութեան պաշտ-
պանութեան կոմիտէի գեկոյցին հա-
մաձայն, այս տարուայ ընտրական
շրջափուլի ընթացքին լրագրողնե-
րու դէմ կիրառուած բռնութիւննե-
րու ու ճնշումները աննախադէպ
էին նոյնիսկ 2015 թուականի սահ-
մանադրական հանրագուէի, ինչ-
պէս նաեւ 2013 թուականի նախա-
գահական ընտրութիւններու հա-
մեմատութեամբ:

Իրաւապաշտպան Աշոտ Սե-
լիքեանին կարծիքով, նախորդ ընտ-
րութիւններուն լրագրողները կը

Առաջին կիսամեակին Հայաստան Մէջ Անձնասպանութեան 89 Դէպը

Այս տարուայ առաջին կի-
սամեակին Հայաստանի մէջ գրանց-
ուած է թիւով 89 անձնասպանու-
թեան դէպք, բան մը, որ հինգով
աւելի է նախորդ տարուայ նոյն
ժամանակահատուածի ցուցանիշնեն,
ասուլիսի մը ընթացքին տեղեկա-
ցուցա է Աին Ճգնաժամային կա-
ռավարման ազգային կեդրոնի պետ
Յովհաննէս Խանգելդեան:

«Գերակշիռ մէծամասնու-
թիւնը՝ 56-ը, բնակարաններում եւ
առանձնատաններում է, որը նուազել
է 6 դէպքով, 12-ը՝ բարձրայարկ
շինութիւններից նետուելու միջո-
ցով, կամուրջներից՝ 5, հասարա-
կական վայրերում՝ 3, բաց տա-
րածքներում՝ 2 եւ այլ վայրերում՝
11», - յայտնած է ան ու նշած, որ
89-էն 65-ը անձնասպանութեան ձեւ
ընտրած է կախուելու եղանակը,
19-ը՝ վար նետուիլը, 3-ը՝ հրագէ-

Թիրախսաւորուէին խախտումները
բացայացելու համար:

ԽԱՊԿ-ի գեկոյցը ներկայացնող
Աշոտ Մելիքեան անդրադարձած է
նաեւ իշխանութեան ներկայացու-
ցիչներու կողմէ լրագրողներու նկատ-
մածք առկայ բացասական վերա-
բերմունքին, ընդգծելով, որ վեր-
ջերս երեւանի կերպոնը առուներէն
զրկուած քաղաքացիներու հետ զրոյ-
ցի ժամանակնախագահ Սերժ Սարգս-
եան իր պահուածքով բացասական
օրինակ ծառայեց:

Հստ Մելիքեանի ներկայաց-
րած գեկոյցի, երկու տարի առաջ
«Քենական կերպութիւն» ցոյցի ժամա-
նակ լրագրողները դէմ իրականաց-
ուած բռնութիւնների գործով որեւէ
առաջընթաց չկայ: Իսկ Սարի
թաղի դէպքով այս տարուայ առա-
ջին կիսամեակում ընդամէնը մէկ
մեղադրեալ է աւելացուել:

Իրաւապաշտպանի եզրայանգ-
մածք, ոնցն իրաւապահներու ան-
համաչափ գործողութիւններով
ստեղծուած անպատճելիութիւնն է
լրագրողներուն դէմ ճնշումներու
եւ բռնութեան ածին պատճառը:

Զեկոյցին համաձայն, այս տար-
ուայ առաջին կէմն աննախադէպ
եղած է լրագրողներու եւ լրատ-
ուածիջոցներու դէմ ներկայաց-
ուած դատական հայցերու ալիքով:
Ամենաշատ՝ թիւով 34 հայց ԶԼՄ-
ներուն դէմ եղած էր 2011-ին,
սական այս տարուայ առաջին վեց
ամիսներուն գրանցուած է 48 հայց:
Անոնց մեծ մասը՝ 30-ը, դպրոցնե-
րու եւ մանկապարտէներու անօ-
բններու հայցերն էին Դանիէլ
Դունինիսկանին դէմ:

Իրաւապաշտպան Աշոտ Սե-
լիքեանին կարծիքով, նախորդ ընտ-
րութիւններուն լրագրողները կը

նի կիրառումը, մէկը՝ երակներու
վնասումը եւ մէկը՝ այլ եղանակով:

Հստ Աին պաշտօնեային, թիւը
կարծիք է, որ անձնասպանութեան
տարածուած միջոց է կամուրջէն
նետուիլը, քանի որ այն ցուցանիշ-
ներուն մէջ նուազագոյնն է:

Անձնասպանութեան փորձերու
թիւը եղած է 203՝ նախորդ տար-
ուայ նոյն ժամանակահատուածին
համեմատ 233 դէպքի փոխարէն,
տուժած է 161 անձ:

«99%-ում արձագանգում է
իրականացուել եւ յաջողուել է
կանխել», - ըստ է ան:

Իսանգելդեան նշած է նաեւ, որ
2017 թուականի հաշուետու ժամա-
նակահատուածին մէջ անձնասպա-
նութեան դէպքերէն 23-ը իրակա-
նացուցած են իրական սեռի ներ-
կալացուցիչները եւ 66-ը՝ արա-
կան:

Շարմազանով.-

**«ԵՏՄ-Էն Դուրս Գալու Կոչեր Ընողները
Յատակ Այլընտրանք Պէտք է Առաջարկեն»**

Հայաստանի անդամակցու-
թիւնը եւրասիական տնտեսական
միութեան (ԵՏՄ, ԵԱՏՄ), ըստ
Ազգային ժողովի փոխախագուհի,
իշխող Հանրապետական կուսակ-
ցութեան խօսնակ է դուրագուդ Շար-
մազանովին, զուտ քաղաքական որո-
շում չէ եղած, այլ եղած է յատակ
տնտեսական հաշուարկներով ած-
րագրուած քաղաքական որոշում:

«Եթէ կան քաղաքական ու-
ժեր, ովքեր ԵՏՄ-ից դուրս գալու
կոչեր են անում, աւելի լաւ կը
լինի ոչ թէ զգացմունքային հար-
թութեան վրայ խօսն, այլ կոնկ-
րետ այլընտրանք առաջարկեն եւ
փաստեր: Մենք, երբ որ որոշում
ենք կայացրել անդամակցել ԵՏՄ-
ին, մենք յատակ հաշուարկներ ենք
կատարել՝ թէ ինչ կը շահի մէր
գիւղացին, ինչ կը շահի մէր
սերդրողը, ինչ կը շահի տուրիզ-
մը, տնտեսութիւնը», - Հանրա-
պետական գործադրութիւնների մէր
զրոյցի ընթացքին յայտնած է
Շարմազանով, նշելով, որ շահամած է
ԵՏՄ-էն դուրս գալու որոշումը:

Աժ Փիխնախագահ
Եղուարդ Շարմազանով

Կան եւ աշխատանքային գործու-
նութիւն իրականացնել:

«Ելք» խմբակցութեան պատ-
գամաւոր էղմոն Մարուքեան յայ-
տարարեց, որ օրէնքը կը հակասէ
ԵՏՄ աշխատութիւնը ապատ
շարժի սկզբունքին: Ընդդիմադրի
պատգամաւորը նշեց, որ դիմած է
Եւրասիական տնտեսական յանձ-
նաժողովի աշխատակազմի նախա-
գահ Տիգրան Մարգսեանին, առա-
ջարկելով քայլեր ձեռնարկել ԵՏՄ
համաձանագործի կիրառումն ապա-
հովելու եւ ՀՀ քաղաքացիներու
շահերը պաշտպանելու ուղղու-
թեամբ: Մարուքեան յայտարա-
րած է նաեւ, որ Հայաստան պէտք է
ԵՏՄ-էն դուրս գալու որոշումը լու-
րացն ականի:

Նշենք, որ օրերս Եւրասիա-
կան տնտեսական միութիւնը
(ԵԱՏՄ) պաշտօնական Մոսկուա-
յին առաջարկած է օտարերկրեալ
վարորդական իրաւունքի արգել-
ման աղմկայրոյց օրէնքը չտա-
րածել դաշինքի անդամ երկրնե-
րուն վրայ:

Ոուսական Բանտը Գտնուող Հրաշեայ Յարութիւնեան Տեղափոխուեցաւ Հայաստան

Հրաշեայ Յարութիւնեան չորս
տարի ուսուսական բանտին մէջ ան-
ցընելէ ետք այս տարուայ Յուլիս
20-ին տեղափոխուած է Հայաս-
տան՝ պատիժի մնացած մասն այս-
տեղ կրելու համար:

Հստ Արդարադատութեան
նախարարութեան, դատապարտ-
եալի փոխանցումէն ետք, ըստ
Դատապարտեան լսերու փոխանց-
ման մասին եւրոպական համա-
ձայնագորին, օտարերկրեալ պէ-
տութեան կայացուցած դատավ-
ճիւը պէտք է ճանչցուի Հայաս-
տանի դատարանին կողմէ՝ կատա-
րելով քրէօրէն պատճելի արարքի
համապատասխանեցում ՀՀ քրէ-
կան օրէնսդրիքին՝ անփոփոխ ճգե-
լով սահմանուած պատիժը:

Նախարարութիւնը նշած է
նաեւ, որ Ռուսիոյ դատարանի
դատավճարութիւնը անդամական
պատճելու մասին անդամակա

ԳԵՐՄԱՆԻՈյ ԱԳ ՆԱԽԱՐԱՐ.

«ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԵՄ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՆԱԽԱԿԻՆԻՆ ՊԵՍ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼՆ Այլեւս ԱՆԻՆԱՐ Է»

«Մենք պէտք է շատ աւելի յատակ գործենք, որպէսզի Անգարա դանուող պաշտօնատար անձերը հասկնան, որ իրենց վարած քաղաքականութիւնն անհետեանք մնալ չեն կրնար», - այսօր Պերլինի մէջ կայացած մամլոյ ասուլիսի ժամանակ յայտարարած է Գերմանիոյ Արտաքին գործոց նախարար Զիկմար Գաբրիէլ, աւելցնելով. «Թուրքիոյ իշխանութիւնները վերջապէս պէտք է հասկնան, որ իրենց քայլերը կրնան շատ լուրջ հետեւանքներ ունենալ»:

Պաշտօնական Պերլին թուրքիոյ նկատմամբ վարուող քաղաքականութիւնը կարծրացնելու որոշում կայացուց այն բանին ետք, երբ այս շաբթուան սկիզբը Պոլոսոյ քրէական դատարանը երկարաձեց «Amnesty International» կազմակերպութեան 5 Յուլիսին ձերբակալուած իրաւապաշտպաններու կալանքի ժամկէտը: Կալանաւորներու թուրին է նաեւ Գերմանիոյ քաղաքացի Փիթըր Շթուտանը: Վերջին երկու օրերուն Գերմանիոյ կառավարութիւնն աշխոյժ կերպով կը քննարկէր թուրքիոյ հետ յարաբերութիւններուն մէջ ծագած հերթական ճգնաժամքը:

Այս ճգնաժամքին պատճառով Գերմանիոյ ԱԳ նախարարը ստիպուած էր ընդհատել արձակուրդն ու շտապ վերադառնալ Պերլին: Ան խորհուրդ տուալ Գերմանիոյ քաղաքացիներուն, հնարաւորութեան պարագային զերծ մնալ թուրքիա այցելել:

Անոր խօսքով, նման պայմաններու մէջ զրեթէ անխուսափելի է գերմանական ներդրումներու ծաւալի նուազումը թուրքիոյ մէջ: «Ես պարզապէս չեմ պատկերացներ, թէ ինչպէս կրնայ Գերմանիոյ կառավարութիւնը, կամ այսկան քաղաքական որոշումներու պայմաններու մէջ, յետագային եւս երաշխաւորել գերմանական ընկերութիւններու ներդրումներու առկայութիւնը թուրքիոյ մէջ», - ըսած է Գաբրիէլը: Նշենք, որ Գերմանիոյ եւ թուրքիոյ միջեւ ապրանքաշրջանառութիւնը 2015 թուականին հասած էր 37 միլիար եւրոյի: Թուրքիոյ տարածքին այսօր շուրջ

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՂ ՆԱԽԱՐԱՐ ԶԻԿՄԱՐ ԳԱԲՐԻԷԼ
6000 ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿՐ ԳՈՐԾԵՆ:

Զիկմար Գաբրիէլի խօսքով, Պերլինի կողած մատեցումը թուրքիոյ հանդէպ պիտի փոխէ միայն այն ժամանակ, երբ պաշտօնական Անգարայի վարած քաղաքականութեան մէջ յատակ փոխուութիւններ նկատէ: «Թուրքիային մէր ակնկալիքներն են՝ վերադարձ եւրոպական արժէքներուն, մամլոյի, խօսքի, արուեստի պատառութեան հանդէպ յարգանքի ցուցաբերում: Մենք համոզուած ենք, որ թուրքիոյ հետ լաւ եւ վատահելի յարաբերութիւններու պահպանումը մէր շահերէն կը բխի: Անոր հետ մէկտեղ, սակայն, մէնք կը ցանկանանք, որ թուրքիա Արեւմուտքի բաղկացուցիչ մասը դառնայ: Բայց ինչպէս կ'ըսեն. թանկօն միայնակ չեն պարեր», - յայտարարած է Զիկմար Գաբրիէլ:

Գերմանիոյ Արտաքին գործոց նախարարը, միենոյն ժամանակ, «ազնուօրէն խոստավանած է», որ էրտողանի վարչակազմն Արեւմտեան գործընկերներու, մասնաւորապէս, Պերլինի հետ կառուցողական երկիխուութեան մէջ մտնելու ցանկութիւն, գոնէ այս պահուն, չի ցուցաբերէր: «Յատօք սրտի, ներկայի թրքական կառավարութիւններու պատրաստակամութեան որեւէ նշոյլ չեմ տեսներ: Այդ է պատճառը, որ Գերմանիա ստիպուած է թուրքիոյ հարցին մէջ նոր քաղաքականութիւննորդեպել», - ըսած է Զիկմար Գաբրիէլ:

ԵՐՈՊԱԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԸ ՍԿԱՅ Է ՔԱՆԵԼ

Շարունակուած էջ 1-էն

Հունքներու եւրոպական դաշինքի շարք մը յօդուածներու խախտումները, ինչպէս նաեւ գոյքային փոխհատուցում տալ տուժածներուն: Ատրպէճան ազգային խարականութիւն դրսեւորած է՝ կեանքէ զրկած է, խոշտանգած է հայ գինուորներն ու խաղաղ բնակիչները, Մարդու իրաւունքներու եւրոպական դատարանին ուղղուած դիմումներուն մէջ զրած են Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի քաղաքացիները:

Մարտապուրկի դատարանին մէջ քննուող գործերու շարքին են զլխատուած երեք զինուորականներու գործը, վալերի եւ Ռազմական սպանութիւններու ապանութիւններու կապակցութեամբ յարուցուած էր 6 քրէական գործ:

Թէ՛ միջազգային իրաւունքի մասնագէտ Արա Ղազարեան եւ թէ Հայաստանի նախկին ու ներկայ, ինչպէս նաեւ Ղարաբաղի մարդու իրաւունքներու պաշտպանութիւնը լրագրուներու հետ հանդիպման ժամանակ պնդած են, որ միջազգային հանրութիւնը պէտք է հասցէական գնահատական տայ Ատրպէճանի գործողութիւններուն:

Ապրիլեան պատերազմի ժամանակ հայկական կողմը աւելի քան 100 զոհ տուած էր:

Եան ընտանիքի երեք տարեց անդամները, որոնցից ամէնէն աւագը 92 տարեկան էր:

Լեռնային Ղարաբաղի դատախագութեան տուեալներով, ընդհանուր առմամբ քառօրեայ պատերազմի ընթացքին Պաշտպանութեան Բանակի 19 զինծառայուններու սպանութեան եւ անոնց մարդիններու խոշտանգումներու կապակցութեամբ յարուցուած էր 6 քրէական գործ:

Թէ՛ միջազգային իրաւունքի մասնագէտ Արա Ղազարեան եւ թէ Հայաստանի նախկին ու ներկայ, ինչպէս նաեւ Ղարաբաղի մարդու իրաւունքներու պաշտպանութիւնը լրագրուներու հետ հանդիպման ժամանակ պնդած են, որ միջազգային հանրութիւնը պէտք է հասցէական գնահատական տայ Ատրպէճանի գործողութիւններուն:

Ապրիլեան պատերազմի ժամանակ հայկական կողմը աւելի քան 100 զոհ տուած էր:

ՄԵՐՈՐԵԱՅ ՓԱՐԱՄԱՋՐ

ՍԻՐԻԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԻՈՒ ԿԱԶՄԻ ՄԷՋ ՄԱՐՏԵՐ ՄՈՂՈՂ ԼԵԺՎԱՆ ՓԱՐԱՄԱՋՐ ՍՈՒՆԳՈՒՐԻ

Ամիսներ առաջ «Հայագիտութեան հարցեր» պարբերականի էջերում ընկերոջն՝ Հայկ-ի հետ գրախօսականով* անդրադարձել էինք թուրք գրող եւ հրապարակախոս Kadir Akin-ի «Հայ յեղափոխական Փարամաջր» գրքին:

Վերջաբանի փոխարէն լիշտատակէլ էինք 2014 թ. Քոբանիի դէպքերի ժամանակ զոհուած քուրդ մի մարտիկի, ով կրում էր «Փարամաջր» մարտական կեղծանունը՝ եղապացնելով, որ «...մահից աւելի քան մէկ դար անց էլ Փարամաջրի ողիսականը շարունակուում է»:

Եւ աշայ յաջորդ գրուագը. Թուրքական Gazete Karince պարբերականն օրերս անդրադարձել էր Ալ-Ռական խամածական պետութեան զինեալներից ազատագրելու համար Սիրիական ժողովրդավարական ուժերի կազմում մարտեր մղող Լեժվան Փարամաջր Մունկուրին: 30-ամեայ այս երիտասարդը ծագում հայ է՝ Դերսիմից: Նա թողնելով իր հանգիստ կեանքը Գերմանիայում, կեանքն է վտանգում ահաբեկչութեան դէմ պայտարագը:

«Մարդկանց նկատմամբ բունութեանն ու կոտորածին արգեն չեմ կարող իրեւ դիտորդ հետեւել: Ընտանիքս Դերսիմից էր եւ հայ: Այնտեղ քրդերն ու միւս ազգերը կոտորած են տեսել 1937-38 թուերին, այդ թուում՝ հայերը եւ քրիստոնեաները: Ես ժողովուրդների նկատմամբ բատարուածի վրէժն առնելու համար եմ մարտնչում», - ասում է մերօրեայ Փարամաջրը:

«Մարդկանց նկատմամբ բունութեանն ու կոտորածին արգեն չեմ կարող իրեւ դիտորդ հետեւել: Ընտանիքս Դերսիմից էր եւ հայ: Այնտեղ քրդերն ու միւս ազգերը կոտորած են տեսել 1937-38 թուերին, այդ թուում՝ հայերը եւ քրիստոնեաները: Ես ժողովուրդների նկատմամբ բատարուածի վրէժն առնելու համար եմ մարտնչում», - ասում է մերօրեայ Փարամաջրը:

ԹՈՒՐՔ ԴԱՏԱԽԱՎԱԳ. «ԵՐԵ ՅԵՂԱՉՐՁՈՒՄԸ ՅԱԶՈՂԵՐ, ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԱՐԵԼԵԼԵԱՆ ԿՈՂՄԸ ՅԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՊԻՍԻ ՍՈՒԵԴՈՒԵՐ»

ԹՈՒՐՔԻ ՆԱԽԱԿԻՆ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԴԱՏԱԽԱՎԱԳ ԱԼԻՖ ԶԵՔԻ ՌԵՎ ՈՒՅՈՒ

Ռածներ պիտի սկսէին: Անոնք ոչ թէ դատարանին առջեւ պիտի կանգնեցնէին, այլ նոյն յեղաշրջման ընթացքին ուղղակի պիտի ուղղակացմամբ, Ուչոր կարծիք յայտնած է, որ այդ պարագային թուրքիա նոյնական պիտի անցնէր ԱՄՆ-ի մանդատին տակ:

Թուրք դատախավի խօսքով, եթէ յեղաշրջումը յաջողութեամբ բաւարարէած է այն հարցին, թէ ինչ կրնար տեղի ունենալ, եթէ 2016թ. Յուլիսի 15-ի յեղաշրջման փորձը չձախողէր: Թրքական իշխանամէտ «Yeni Akit» թերթի կազիքի տեղեկացմամբ, Ուչոր կարծիք յայտնած է, որ այդ պարագային թուրքիա նոյնական պիտի անցնէր ԱՄՆ-ի մանդատին տակ:

Թուրք դատախավի պիտի սկսէին: Անոնք ոչ թէ դատարանին առջեւ պիտի կանգնեցնէին, այլ նոյն յեղաշրջման ընթացքին ուղղակի պիտի սպանէին բոլոր անոնք

ԵԱՀԿ Ներկայացուցիչը Կոչը Ըրրած է Թուրքիոյ Ազատ Արձակել Զերբարկալուած Լրագրողները

ԶԼՄ-ՆԵՐՈՒ ազատութեան
հարցերով ԵԱՀԿ ներկայացուցիչ
Հարլեմ Տեղիր կոչ կ'ուղղէ Թուրք-
իոց՝ ազատ արձակելու ձերբակալ-
ուած լրագրողները:

«Ճամփարիկթ» օրաթերթի
լրագրողներուն եւ խորհուրդի ան-
դամներուն դէմ այսօր մեկնարկած
դատավարութիւնը ցոյց կու տայ,
որ Թուրքիոյ մէջ լրագրութիւնը
պաշտպանելու եւ ԶԼՄ-ներու ազա-
տութիւնը բարելաւելու անհրա-
ժեշտութիւն կայ. ըստ է ԶԼՄ-
ներու ազատութեան հարցերով ԵԱՀԿ
ներկայացուցիչ Հարլեմ Տեղիր:

«Եսուղադիրպիտիհանեւիմ
դատավարութեան,որպիտիմեկ-
նարկէ այս առաւաօտ Սթանպոլի
մէջ «Ճուռմհուրիկթ» օրաթերթի
17 յայտնի լրագրողներու, խմբա-
գիրներու եւ խորհուրդի անդամ-
ներու դէմ, որոնց թուին են ձան
Տունտար, Քատրի Կուրսէլ, Մու-
րատ Սապանճու եւ ԱՀմէտ Շըքի,-
ըսած է Տեղիր:- Լրագրութիւնը
մեծ դեր կը խաղայ ժողովրդավա-
րութեան յառաջխաղացման գոր-
ծին մէջ: Հետեւաբար ես կոչ
կ'ուղեմ Թուրքիոյ հանել մեղադ-
րանքները, ազատ արձակել իրենց
աշխատանքը կատարելու համար
ձերբակալուած բոլոր լրագրողնե-
րը եւ ձեռնարկել անհրաժեշտ բա-
րեփոխումներ՝ երկրին մէջ ԶԼՄ-
ներու ազատութիւնը պաշտպանե-
լու համար»:

Մեղադրեալներուն, որոնց մեջ
մասը կը գտնուի կալանքի տակ
2016 թուականի Հոկտեմբեր եւ
Դեկտեմբեր ամիսներէն, կը սպառ-
նայ 7,5-43 տարուայ ազատազր-
կում։ Անոնց մեղադրանք առա-
ջադրուած է կալանաւորումին աւելի
քան 5 ամիս ետք՝ «անօրինական
կազմակերպութեան անդամակցե-
լու», «չհանդիսանալով անօրինա-
կան կազմակերպութեան անդամ,
այդ կազմակերպութեան օժանդա-
կելու» եւ «աշխատանքային գոր-
ծունելութեան հետ կապուած վստա-
հութեան չարաշահման» մեղադ-
րանքներով։

բասքամորթ:

ԵԱՀԿ ներկայացուցիչը յիշել
տուած է, որ ԵԱՀԿ խստօրէն դա-
տապարտած է անցեալ տարրուայ
յեղաշրջման փորձը Թուրքիոյ մէջ
եւ շեշտած է ժողովրդավարական
ճանապարհով ընտրուած իշխա-
նութիւնները պաշտպանելու անհ-

«Ես լիովին կը հասկնամ ահա-
բեկութեան դէմ պայքարի եւ ազ-
գային անվտանգութեան պահպա-
նութեան մարտահրաւէրը, բայց
այն պէտք է իրականացուի յարգե-
լով բոլոր հիմնարար ազատու-
թիւնները, ներառեալ խօսքի ազա-

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐԾ

Թրքական Միջամտութիւն Քարարի Տագնապին

Արաբական հինգ երկիրներու կողմէ շրջափակումի ենթարկուած Քաթար՝ տակաւին կը բոլորէ տապնապալից ծանր շրջան մը: Գլխաւոր մեղադրանքն այն է որ «կը քաջալերէ ահաբեկիչները եւ կը զօրակցի իրանին»:

Տագնապի առաջին օրէն սկսեալ, թուրքիա պատրաստակամութիւն յայտնած էր միջամտելու եւ հաշտեցնելու Քաթարն ու Ծոցի երկիրները: Այս առթիւ թուրքիա սկսած էր նեցովկ կանգնիլ Քաթարին եւ հնարաւոր բոլոր միջոցներով աշխացիլ անոր, մեղմացնելու համար շրջափակումի վնասները:

Այս առնչութեամբ առաւել գործնական քայլել առնելով թուրքիոց հանրապետութեան նախագահ Ռենեապ Թայէը կրտողան անձամբ մեկնեցաւ Ծոյի եկիրներ, տեղւոյն վրայ հաշտութեան եզրեր գտնելու նպատակով։ Ան թէ Սէուտական Արաքիա եւ թէ Քուէյթ կատարած այցելութեանց ընթացքին, խօսեցաւ հանդուրժողականութեան եւ հաշտութեան անհրաժեշտութեան մասին։ Արդարեւ տագնապի անյապաղ լուծումը պիտի նպաստէ շրջանի կայունութեան։

Առկիթէն օպտելուելով էրտողան խօսեցաւ նաեւ Թուրքիոյ եւ շրջանի կարգ մը երկիրներու հետ յարաբերութիւններն ընդարձակելու հարցի մասին:

Քոլերայի Յամաճարակ Եմէնի Մէջ

Եմէնի մէջ տիրող աղքատութեան եւ սովի ու երաշտի պատճառով, ամիսներէ ի վեր քոլերայի համաճարակն սկսած է տարածուիլ եւ աւերներ գործել երկրի բովանդակ տարած քին: Ցարդ աւելի քան 275.000 անձեր վարակուած են այս սարսափազդու համաճարակէն: Արդարեւ, Առողջապահութեան Միջազգային կազմակերպութեան տուեալներուն համաձայն Ապրիլ 27էն մինչեւ Յուլիս 5 քոլերայէն մահացողներուն թիւը հասած է 1634ի:

Վերոյիշեալ կազմակերպութեան վերջին հաղորդագրութեան համաձայն մահացողներուն 41 առ հարիւրը 15 տարեկանին վար երախաներն են, իսկ 60 տարիքին վեր եղողներն ալ կը կազմեն 33 տոկոսը: Եթէ քոլերացին վարակուած անձ մը միեւնոյն օրը դարձանումի չի սկսի, շաբաթ մը ետք կրնայ մահանալ:

Հնդկարանպէս քոլերայի վարակը կը տարածուի ըմպելի ջուրի եւ սննդեղէնի միջոցով: Մօտաւորապէս 14,5 միլիոն եմէնցիներ զրկուած են մաքուր ջուր ըմպելու հնարաւորութենէն: Քոլերայի դէմ պայքարիլ կարելի է, սակայն միջոցները կը պակսին այլ երկրին համար:

Յըգալլայի Նոր Յառաջխաղացքը Լիբանան-Սուլիմ Սահմանին Վրայ

Հաւասստի աղբիւրներէ կ'մինանաք թէ Հըզպալլայի գինեալները նոր յառաջիաղացք մը արձանագրած են Լիբանան-Սուրիա սահմանամերձ շրջանին վրայ։ Արդարեւ Հըզպալլայի շինի գինեալները տարբեր վայրերէ գալով, գրաւած են Արսալի շրջանի Վատի հլ Խէլ Հովհանի սիւննիներով բնակուած տարածքը։ Սահմանամերձ այս լեռնային շջանը ժամանակէ մը ի վեր ծառացած է որպէս Ալ Քայիտայի խարիսխներէն մին։ Արագօրէն վերագրաւուած այս վայրը մէծ յաջողութիւն կը նկատուի Հըզպալլայի եւ սուրիական բանակին համար։

Օման Միջնորդ Քաթարի Հարցով

Ծոցի երկիրներէն Օշմանի արտաքին գործոց նախարարի Ուաշինգ-թը լն տուած այցելութենէն ետք, նախագահ Թրամփի խօսակցութիւն մը ունեցաւ Օմանի Սուլթան Գապու Պին Սայիտի հետ։ Հաւանական կը նկատուի որ Օման միջնորդութեան ղերակատարութիւն մը ընէ Քաթարի եւ Ծոցի երկիրներու միջեւ։ Ասկէ առաջ տարբեր պատեհութիւններով Օման յաջող միջնորդութիւններ կատարած էր դրացի երկիրներու միջեւ։

**Հայ Դպրոցականները Միջազգային
Կռարկայական Ողիմափառություն Եւս 6
Մետալ Նուաճած Են**

«Ուսողութիւն» եւ «բնագիտութիւն» ուսումնական նիւթերու միջազգային առարկայական ողիմափառություն հայ դպրոցականներն արժանացած են 6 մետալի եւ 2 գովասանագիրի: Այս մասին կը տեղեկացնէ ՀՀ կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութեան հասարականութեան հետ կապերու եւ տեղեկատութեան վարչութիւնը:

Ուսողութեան ողիմափառ տեղի ունեցած է Յուլիսի 12-23-ը՝ Պրագիի Ռիօ տէ ֆանէրօ քաղաքին մէջ: ՀՀ խումբը, զոր կը դեկավարէին Սմբատ Գոգեան (ՀՀ ԳԱԱ) եւ Տիգրան Մարգարեան (Ա.Շահինեանի անուան ֆիզմաթ յատուկ դպրոց), արժանացած է 2-ական արծաթէ (Միքայէլ Մկրտչեան, 12-րդ դասարան եւ Գագիկ Մադարեան, 10-րդ դասարան) ու պրոնդէ / Սերգէյ Ներսիսեան, 12-րդ դասարան եւ Վահան Մարտիրոսեան, 11-րդ դասարան / մետալի եւ 1 գովասանագիրի (Կարագուլեան Վահէ, 11-րդ դասարան): Բոլոր աշակերտները Ա. Շահինեանի անուան ֆիզմաթ յատուկ դպրոցի սաներն են: Բնագիտութեան ողիմափառին մէջ:

Որ տեղի ունեցած է Յուլիսի 16-24-ը ինտոնեգիոյ Ճոփիաքարթա քաղաքին մէջ, մէր աշակերտները վաստակած են մէկական արծաթէ (Դաւիթ Գէորգիան, Ա.Շահինեանի անուան ֆիզմաթ յատուկ դպրոց, 11-րդ դասարան) ու պրոնդէ (Խաչատոր Նազարեան, Ա.Շահինեանի անուան ֆիզմաթ յատուկ դպրոց, 12-րդ դասարան) մետալ եւ 1 գովասանագիր (Միքայէլ Եղիազարեան, «Քվանտ» վարժարան, 11-րդ դասարան): Խումբը կը դեկավարէին Գագիկ Գրիգորեան եւ Բիլոր Կուրզինեան, որոնք կը դասաւանդեն «ԱՅԲ» եւ Ա. Շահինեանի անուան ֆիզմաթ յատուկ դպրոց-ներուն մէջ:

Յուլիսի 6-15 թարիւնատի Նախոմ-Փաթոմ քաղաքին մէջ կայացած «Քիմիա» կը պարուղականներու միջազգային ողիմափառին Հայաստանի խումբը շահած էր երկու պրոնդէ մետալ եւ մէկ գովասանագիր: Նշենք, որ յաջորդ ողիմափարը տեղի պիտի ունենայ «Կենսաբանութիւն» ոլորտին մէջ, Յուլիսի 23-30, Բրիտանիոյ Քովենթրի քաղաքին մէջ:

Arabian Night
Օրաբական Երեխոյ

Կազմակերպութեամբ
ԿԼԻՆՏԵՅԼԻ Ս.Դ.Հ.Կ.
ԱՐՄԵՆ ԿԻՏՈՒՐ ՄԱՍՆԱԺԻՂԻՆ

Երեխոն կը խանդարէ
D.J. Alex • Darbuka Specialist Mark Elkhoury

ՀԱՍԵԼԻ ԱՆԱԿԱՆԵՐ

ԾԱԲԱԹ, ՅՈՒԼԻՍ 29, 2017
Երեխոյեան ժամը 8:00-էն սկսեալ
Raffi's Banquet Hall սրանին մէջ
3887 E. Sierra Madre Blvd., Pasadena, CA 91107

Մուտքի նույը՝ \$50
Տոմսէր ապահովելու համար հեռաձայնէլ
Կարօ (818) 913-4024 • Աւօ (818) 913-9311

**Ուսուաստանցի Ծրագրաւորող Մարք
Վարդանեան ԱՄՆ-ի Մէջ Դատապարտուեցաւ
Հինգ Տարուայ Ազատազրկման**

Ուսուաստանցի Մարք Վարդանեան ԱՄՆ-ի մէջ ազատագրկման դատապարտուած է համարգչացային վիրուսացին ծրագիր մշակելու, կատարելագործելու համար, որուն օգնութեամբ ցանցահենները աշխարհի բազում երկիրներու համակարգիչներէ անձնական եւ ֆինանսական տեղեկութիւններ գողցած են: Հստաքննութեան, անոր կողմէ կատարելագործուած «Citadel» վիրուսային ծրագիրով 11 միլիոն համակարգիչ վարակուած է, պատճառուած վնասը գնահատուած է մօտաւորապէս 500 միլիոն տոլար:

19 Յուլիսին ԱՄՆ-ի մէջ Աթլանթայի դատարանը Վարդանեանը մեղաւոր ճանչցած է եւ դատապարտած հինգ տարուայ ազատազրկման: Երկու տարին ան արդէն բանտին մէջ անցկացուցած է՝ Նորուէկիոյ մէջ 2014 թուականին ձերբակալուելէն ի վեր: ԱՄՆ-ի յատուկ ծառայութիւնները հետեւած էին վիրուսային ծրագիրով կատարուող մեքենայութիւններուն եւ յայտնաբերած զինք: Ուաշինգտոն պահանջած էր վարդանեանը եանձնել ԱՄՆ-ին: Նորուէկիոյ իշխանութիւնները

դատական երկու ատեաններու լուսումներէն ետք զինք արտաեանցնած էին Միացեալ Նահանգներուն:

Վարդանեան ընդունած էր իր մեղքը, համագործակցած հետաքննութեան հետ, որպէսզի փոքր պատժաչափ ստանայ:

Մարք Վարդանեան «Citadel» գործով դատապարտուած երկրորդ անձնն է՝ 2015-ին ուուսաստանցի Տմիթրի Պելոսովի ազատազրկման դատապարտուած էր «Citadel» վիրուսային ծրագիրը համակարգիչներու վրայ տարածելուն համար:

LET'S CELEBRATE

You Are Cordially Invited

AGBU
WESTERN DISTRICT
GALA 2017

Saturday
SEPTEMBER 9, 2017

OUTDOOR
COCKTAIL RECEPTION
7PM

DINNER
8PM

UNIVERSAL STUDIOS
HOLLYWOOD

THE GLOBE THEATRE
100 UNIVERSAL CITY PLAZA
UNIVERSAL CITY, CA 91608
(FRANKENSTEIN PARKING LOT)

FOR TICKETS CALL 626-794-7942
OR EMAIL GALA@AGBUCA.ORG

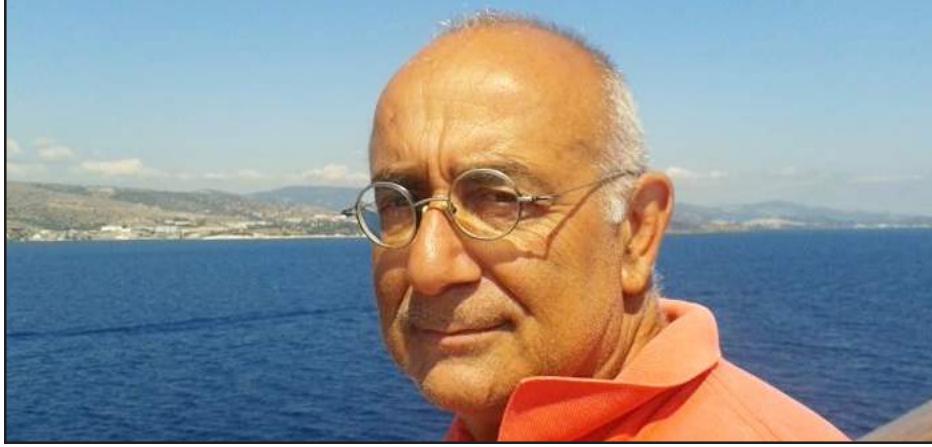
GENERAL
ADMISSION \$250

YOUNG
PROFESSIONALS \$125

#AGBUGALA2017
@AGBU_WDC

RESERVE BY AUG. 18, 2017

Թոշունը Վանդակէն Խոյս Տուաւ

ՎԱՐԴԱՆ ԷՍՏՈՒԿԵԱՆ

Եթէ իբրեւ գիտութիւն իրաւաբանութիւնը իր ամենաղծուար ժամանակը կը բոլորէ թուրքիոյ մէջ այդ երեւոյթի վառ ապացուցներէն մէկն ալ Սեւան Նշանեանի ծիծաղաշարժ դատապարտութիւնն էր: Այլախո՞ւ այս ծանօթ մտաւորականը 2014-ի Յունուար ամիսին այս կողմէ կը մնայ արգելանոցի մէջ, իբրեւ թէ իր սեփական հողին վրայ ապօրէն կերպով շինութիւն կառուցած ըլլաց: Թրքերէնին մէջ կայ նման երեւոյթները նկարագրող ասացուածք մը՝ «Ճուտիկներն ալ կը ծիծաղէն»: Արդարեւ ամէն ոք գիտէ թէ Նշանեանի բանտարկութեան բուն պատճառը իր խիզախ ելոյթներն են:

Վերջապէս այս ծիծաղաշարժ բաց դառն բանտարկութիւնը իր աւարտին հասաւ Նշանեանի Զմիւռնիոյ մերձակայի ֆոքայի բանտէն փախուստով: Նշենք որ ֆոքայի բանտը բաւական ազատութիւններ ընդձեռող կառոյց մըն է, որուն ընակիչները մերթ ընդ մերթ կը լանան դուրս ելլել ու ապա վերադառնալ: Ահա այս վերջինն էր որ չէր եղած այս անգամ, քանի որ Սեւան Նշանեան դուրս ելած եւ սակայն անգամ մըն ալ ետ չէր վերադարձած:

Նշանեան իր փախուստը յայտարարեց «Թոշունը վանդակէն թուաւ, տարուսը մնացեալ 80 միլիոնին» նախադասութեամբ: Փախուստէն ետք կապ հաստատեցինք այլախո՞ւ մտաւորականի հետ, որ պատասխանեց «Ակօս»ի հարցումներուն:

Վարդան Էստուկեան-Կառավարութեան մօտ ի՞նչ տեսակ ազդեցութիւն մը գործած է ձեր փախուստը:

Սեւան Նշանեան-Շիրիննէի մէջ իմ մղած պայքարը պիտութեան ըմբոստանալ ըլլալով ընկալուեցաւ: Այդ ալ պատճառ դարձաւ որ «պետութիւն» կոչուած օլիկարիններու համակարգը իր ամբողջ ոփն ու ատելութիւնը ուղղէ իմ վրաց: Սակայն ես շարունակած

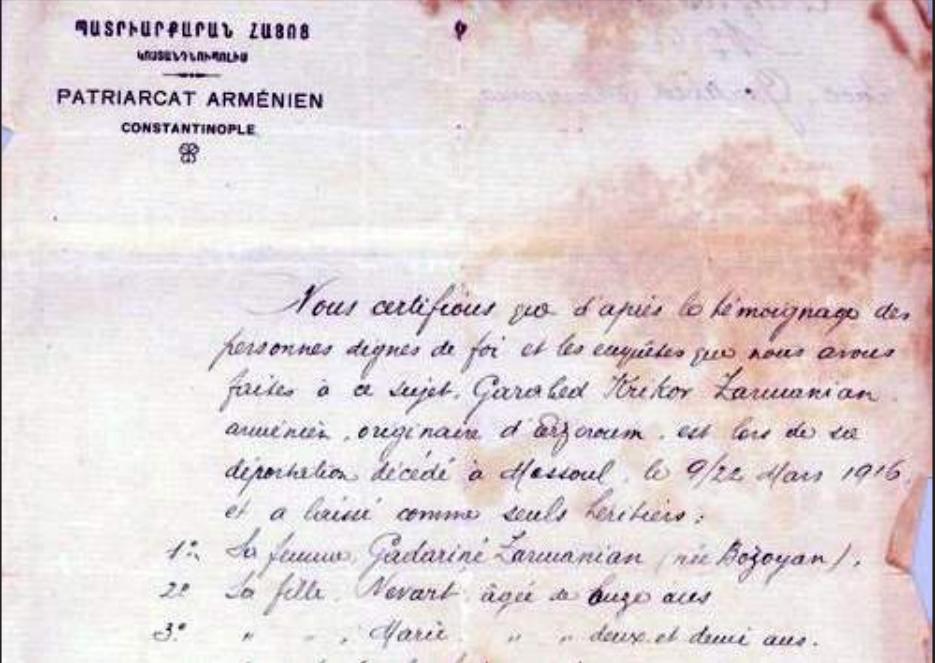
ու այս անգամ ալ անհանգստութիւն պատճառած էի իսլամութեան դէմ գերզգացուն շրջանակներուն: Ուրեմն այդ շրջանակն ալ կը փափաքէր զիս կախաղան հանել: Իրականութեան մէջ շինութեան վերաբերեալ մեղադրանքները պատրուակներ են միայն: Զիս իւլամը անարգելու մեղադրանքով դատապարտեցին, բայց այդպէս յայտարարելը ձեռնոտու չէր իրենց համար ուրիշ տեսակ մեղադրանքներ սարքեցին: Բանտի մէջ անցնող ժամանակի տեսողութեան զգացի որ զիս հանգիստ պիտի չժողուն: Յատուկ միջոցներով զգացուցին այս երեւոյթը: Վերջապէս այս թուրքիոյ հանրապետութեան այլեւս դասականացած ուազմավարութիւնն է, որ հարիւր տարիէ կը շարունակուի՝ «ահաբեկէ որ փախչին»: Կը դիմադրես անշուշտ, բայց մինչեւ ե՞րբ:

Վ.Ն.- Յանձն առած էի մէկ-երկու տարու ազատազրկումը: Երեքուկէս տարի քիչ մը յոզնեցուցիչ էր: Եւս երեք տարի պիտի մնայի եւ յայտնի դարձաւ որ արձակելու նպատակ չունին: Զէ որ անդին կարշարունակուող դատապարութիւններ, որոնք եւս պատիժով կը լանային:

Նշանեանի իրաւապաշտպան Կիւլչին Աւշար ալ իր կարգին մեկնաբանեց Սեւան Նշանեանի փախուստի դիմելու դրդապատճանները: «Իր ապրած փորձութիւնները, մատնուած անարդարութիւնը, պատճան դարձաւ որ փախուստի դիմէ: Վերջապէս յիշենք թէ Սեւան Նշանեան իրեն ուղղուած այդ մեղադրանքով բանտարկուած միակ անձն է այս երկրի մէջ: Շիրիննէ գիւղի զարգացման համար իր տարած աշխատանքները անհաւատալի են: Ան մէկ կողմ թողենք Շիրիննէի պատճական արժէքներուն վնասելը, ընդհակառակ այդ

վայրին այսօրուայ օրինակելի վիճակին համելու հեղինակն է: Ես տեղեակ չեմ իր փախուստի եղանակներու մանրամասնութեան, բայց որպէս զինքը ճանչցող կրնամ կուա-

Թուրք Լրագրողը Ցեղասպանութեան Վերաբերեալ Նոր Բացարիկ Արխիթային Փաստաթուղթ է Հրապարակել

Թուրք լրագրող, CNN Turk-ի խմբագիրներից Սերգար Քորուջուն թուրքական յախնի Bianet.org կայքում հրապարակել է Հայոց ցեղասպանութեան վերաբերեալ նոր բացառիկ փաստաթուղթ:

Թուրքական արխիւններից գտած եւ Պոլսոյ Հայոց պատրիարքարանի կնիքը կրող փաստաթղթում ժամանակի պատրիարք Զաւէն արքեպիսկոպոսը յայտնում է արմատներով կրպրումցի կարապետ Գրիգոր Զարմանեանի՝ թուրքական պետութեան համանով աքսորուելով՝ իրաքեան Մոսուլի մօտակայքում 1916թ.-ի Մարտին վախճանուելու մասին:

Թուրք լրագրողը նկատում է, որ պատրիարք Զաւէն Տէր-Յաղեանեանը, որը ծնունդով Բաղդադից էր, երիտթուրքական կառավարութեան կողմից 1916-ին պատրիարքարանի փակումից յետոյ աքսորուել է իր իսկ ծննդավայր եւ կարողացել է վերադառնալ Պոլսի միայն 3 տարի անց՝ երիտթուրքական կառավարութեան տապալումից յետոյ միայն:

Վերադառնալու մասին:

massis Weekly

Volume 37, No. 28

Saturday, July 29, 2017

Armenian Police Accused of Covering Up 2016 Violence Against Journalists

YEREVAN (RFE/RL) — Armenian press freedom groups accused law-enforcement authorities on Monday of failing to punish the individuals who attacked journalists during last summer's anti-government unrest in Yerevan.

One of them, the Committee to Protect Freedom of Speech, argued that no police officer has been prosecuted in connection with the attacks that occurred during the July 2016 clashes between security forces and radical opposition supporters who rallied in support of gunmen occupying a police station in Yerevan. According to the head of the watchdog, Ashot Melikian, 27 reporters were injured at the time.

At least 14 of them, including three RFE/RL reporters, were ambushed by a large group of men wielding sticks as riot police dispersed protesters in the city's Sari Tagh neighborhood overlooking the besieged police facility. Human rights activists

suggested at the time that the attackers were plainclothes officers or government loyalists.

President Serzh Sarksian publicly apologized for the violence, while urging the injured reporters to "forget about those incidents." For his part, the chief of the Armenian police, Vladimir Gasparian, ordered his subordinates to identify and track down "civilians" who he claimed beat up the journalists.

Melikian said that the authorities have since pressed criminal charges only against one of the nine civilian men who they say were responsible for the violence. Seven of them have been fined and avoided prosecution, he said.

"Civilians could not have done that," Melikian told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am). "So we continue to insist that dozens of police officers who abused their powers must

Continued on page 3

MP Selina Dogan: "Is it OK to Insult History of Armenians?"

ANKARA -- Istanbul-Armenian lawmaker Selina Dogan from the opposition Republican People's Party has raised the issue of protecting the rights of national minorities, including Armenians, at parliamentary debates of a bill package on prohibiting the term "genocide", Agos newspaper reports.

Speaking about those articles of the package which imply punishment for lawmakers who will insult "the history of the Turkish nation and the common past" (mentioning the Armenian Genocide is also considered to be "an insult to the Turkish nation's past"), Dogan emphasized that these are simply attempts to silence the voice of minorities in the parliament.

"Certainly, nobody must insult the history and common past of the Turkish people. However, what will you say about the other peoples? For instance, is it OK to insult the history of the Armenian people?", she said.

She noted that the Turkish ruling

party is silencing all structures necessary for a democratic country one by one.

"The media is silenced, academics are silenced, the business community is silenced, workers' unions, civil society are buried in silence...The

Continued on page 4

US House Committee Approves Assistance for Nations Hosting Syrian Refugees

WASHINGTON, D.C. — Last week, the U.S. House Appropriations Committee approved the Fiscal Year (FY) 2018 State, Foreign Operations, and Related Programs (SFOPS) Appropriations Bill, the Armenian Assembly of America (Assembly) reported. In total, the bill provides \$47.4 billion in funding for SFOPS, which is \$10 billion less than FY17. The bill maintains Section 907 of the Freedom Support Act and includes language for aid to nations hosting Syrian refugees.

The SFOPS Report highlighted the need for additional assistance to "vulnerable populations in Syria and in neighboring countries," comprised of Syrian refugees, Christians, and other minorities affected by the Syrian civil war and persecuted by the Islamic State (ISIS). The Committee raised concerns regarding "the lengthy displacement of Syrians and the ongoing burden they face, as well as the continued strain Syrian refugees are placing on host communities."

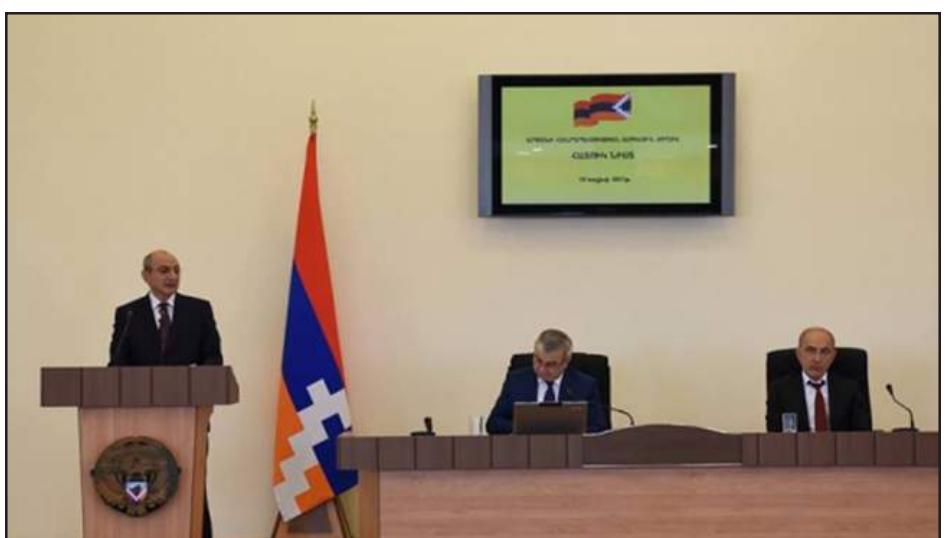
Referencing the designation of

genocide committed against religious minorities in Syria and Iraq by Islamist extremists made by Secretary of State John Kerry on March 18, 2016, the bill allocates funds to "be made available for programs to protect vulnerable and persecuted religious minorities." This includes programs authorized by H.R. 390, the Iraq and Syria Genocide Emergency Relief and Accountability Act of 2017. The Committee recommends

Continued on page 3

Bako Sahakian Re-Elected President of Nagorno Karabakh Republic

STEPANAKERT -- The National Assembly of Nagorno-Karabakh republic on Wednesday voted overwhelmingly to re-elect Bako Sahakian president for an interim period of three years.

28 lawmakers voted in favor of the incumbent president, with 4 others voting for the other candidate, opposition MP Eduard Aghabekian. 32 out of the overall 33 MPs were present at the special session of the parliament.

Sahakian, 56, was reelected at the end of his second five-year term in office. He was not allowed to stay in power longer before Karabakh enacted a new constitution in a referendum held in February.

The new constitution calls for the NKR's transition by 2020 to a fully presidential system of government which will lead to the abolition of the post of prime minister. The authorities in Stepanakert say this

change will put Karabakh in a better position to cope with the unresolved conflict with Azerbaijan. When the mandate of the current Parliament expires, nationwide elections will be held in the country.

Addressing the legislature before the vote, Sahakian said that Karabakh will need continued "stability" during the three-year transition period. He also defended his track record, saying that his administration has strengthened democracy and sped up economic growth in the last ten years.

Sahakian also stated that Azerbaijani offensives launched at two sections of the Karabakh "line of contact" last April failed to achieve their main objectives. He also said that the Karabakh government is now addressing "problems" exposed by the four-day hostilities and will continue to strengthen Karabakh's armed forces.

Armenian Government Ratifies New Defense Accord With Russia

YEREVAN -- The Government of the Republic of Armenia approved the RA law on ratification of the agreement on "United group of the armed forces of the Republic of Armenia and the armed forces of the Russian Federation".

Russian Defense Minister Sergey Shoygu and his Armenian counterpart Vigen Sargsian signed the agreement in Moscow last November. The agreement clarifies and upgrades the mission of the joint force comprising troops from the Russian military base in Armenia and the Armenian army's Fifth Corps. In particular, it stipulates that the commander of the Russian-Armenian contingent will be appointed by the Armenian army's commander-in-chief.

Also, the commander will be subordinate to the chief of the Armenian

army staff in times of peace. He may report to the head of Russia's Southern Military District in case of a war or imminent military aggression against Armenia or Russia.

"The main task of the United Group of Troops is to identify preparation of military aggression against Armenia and Russia in a timely manner and to repel it jointly with the armed forces of Armenia and Russia," Defense Minister Sargsian said in November.

The deal was ratified by Russia's lower and upper houses of parliament on July 14 and July 19 respectively. Prime Minister Karen Karapetian's government formally recommended its ratification by the Armenian parliament, which now seems a forgone conclusion.

UAE FM Abdullah bin Zayed Visits Armenian Genocide Memorial, Pays Respect to Victims

YEREVAN (WAM) -- H.H. Sheikh Abdullah bin Zayed Al Nahyan, Minister of Foreign Affairs and International Cooperation of United Arab Emirates, on Tuesday visited the Armenian Genocide Memorial Complex as part of his official visit to Armenia. He was accompanied by Armen Papikyan, Deputy Minister of Foreign Affairs of Armenia, Hayk Demoyan, Director of the Armenian Genocide Museum-Institute, and Dr. Jassim Mohammed Mubarak Al Qasimi, UAE Ambassador to Armenia.

At the start of his visit, Sheikh Abdullah placed a wreath on the memorial commemorating the 1.5 million Armenians killed during the Armenian Genocide in 1915. The UAE Minister also observed a minute's silence for the martyrs, and placed flowers under a 1.5 metre deep "eternal flame", which burns throughout the year in memory of those who died.

Sheikh Abdullah expressed his appreciation at the privilege of visiting the monument, stressing the UAE's keenness to promote the values of tolerance and peaceful coexistence among people and spread those messages throughout the world.

The memorial, which was built in 1967, is located on the hill of Tsitsernakaberd overlooking Yerevan

and receives hundreds of thousands of visitors every year. Many thousands gather there on April 24th each year to mark Armenian Genocide Remembrance Day.

Later in the day the Foreign Ministers of the Republic of Armenia and the United Arab Emirates discussed a wide range of issues on the further development of bilateral cooperation, such as the expansion of legal framework, deepening of trade and economic ties, promotion of investments and others. The interlocutors shared the view that high-level mutual visits, as well as the existence of diplomatic missions in both capitals contribute to the strengthening of collaboration. Minister Nalbandian expressed confidence that the recently established Consulate-General of Armenia in Dubai will further promote that cooperation.

Ministers Nalbandian and Al Nahyan highlighted the importance of holding regular consultations between the Ministries of Foreign Affairs on the issues related to bilateral and international agenda.

During the meeting the Ministers exchanged views on the urgent issues of regional and international agenda. Sheikh Abdullah bin Zayed Al Nahyan briefed on the recent developments in the Arabian Peninsula and the UAE's approaches to them.

Azerbaijan Sentences Blogger Alexander Lapshin to Three Years in Prison

BAKU (RFE/RL) -- A court in Azerbaijan on Thursday sentenced Alexander Lapshin, a Russian-Israeli blogger controversially arrested last December, to three years in prison on a charge stemming from his visits to Nagorno-Karabakh.

The court ruled that Lapshin illegally crossed Azerbaijan's internationally recognized borders when he travelled to Karabakh via Armenia in 2011 and 2012. But it also cleared him of making "public appeals against the state," a crime punishable by up to eight years in prison in Azerbaijan.

Lapshin, who has Israeli, Russian and Ukrainian citizenships, gave detailed accounts of those trips on his Russian-language travel blog. The 40-year-old was detained in Belarus's capital Minsk on an Azerbaijani arrest warrant. The Belarusian authorities extradited him to Azerbaijan in February, prompting strong criticism from Armenia and Russia.

The extradition was also condemned by international watchdogs such as Amnesty International and the Committee to Protect Journalists. Amnesty demanded the blogger's immediate release, saying that he is "at risk of torture and other ill-treatment as well as an unfair trial." The Azerbaijani government rejected the criticism.

Germany: Relations with Turkey 'Can't Go on as Before'

BERLIN — Germany issued a travel alert for Turkey on Thursday, citing "heightened danger" after the arrest of a German human rights campaigner in Istanbul and marking the latest in a string of incidents that have pushed tensions between Berlin and Ankara close to breaking point.

Foreign Minister Sigmar Gabriel voiced scathing criticism of Turkish President Recep Tayyip Erdogan at a press conference, saying Ankara had "abandoned the ground of European values" by jailing "innocent visitors to their country on outrageous charges." Gabriel added he believed that Turkey had also abandoned NATO's common values.

Gabriel's comments followed the arrest on July 5 of Peter Steudtner, a human rights activist from Berlin whom Turkish authorities accuse of supporting a terrorist organization. Steudtner was participating in a workshop with Amnesty International in Istanbul when he was taken into custody.

Lapshin pleaded not guilty to the accusations levelled against him and denied forging "criminal links with Armenian authorities" in his final statement at his trial on Wednesday. At the same time, he said he now understands that his trips to Karabakh offended many Azerbaijanis.

According to the TASS news agency, Lapshin's lawyer said he is satisfied with the verdict and hopes that his client will soon be handed over to Russia, Israel or Ukraine.

Years before his arrest, Lapshin was placed on an official Azerbaijani blacklist of several hundred non-Armenian foreigners who have visited Karabakh without Baku's permission. Nevertheless, he was able to travel to Azerbaijan in June 2016 and post a series of detailed blog entries on his mixed impressions about the oil-rich country.

In particular, Lapshin suggested that the Azerbaijani authorities have squandered their massive oil revenues. "Despite 25 years of oil bonanza, the country is hardly different from neighboring Armenia and Georgia in terms of socioeconomic development," he wrote.

In a June 2016 post, Lapshin also claimed that he is receiving angry comments and even death threats from Azerbaijanis accusing him of working for Armenian intelligence. He laughed off those accusations.

The minister also announced a wider shift in German-Turkish relations, saying the Turkish president had time and again shown he was not interested in engaging in dialogue. "It takes two to tango," he said, adding "we can't go on as before."

Economy Minister Brigitte Zypries struck a similar tone in a statement emailed to POLITICO. "We are experiencing a nadir in German-Turkish economic relations," she said.

Zypries said that she would "discuss with our European partners how to proceed. This applies to questions of economic aid for Turkey or the further development of the customs union [with the EU]."

Germany has so far trodden softly in its disputes with Ankara, although it remains unclear if Berlin's approach has achieved its intended goals. Following Turkey's decision to ban German parliamentarians from visiting an airbase in Incirlik, Germany decided in June to withdraw its troops.

Armenian IT Growth Hits Record High

YEREVAN (RFE/RL) -- The rapid growth of Armenia's information technology (IT) sector employing thousands of engineers accelerated to 38.2 percent last year, according to government data.

The tech industry had already expanded by an average of over 20 percent annually in the previous decade, making it the fastest-growing sector of the Armenian economy. According to government estimates, the country's 500 or so mostly small and medium-sized IT firms earned over \$550 million in combined revenue in 2015.

The sector is dominated by the Armenian branches of U.S. tech giants like as Synopsys, National Instruments, Mentor Graphics and VMware. But its steady expansion is also increasingly driven by homegrown Armenian companies.

The most successful of these startups is PicsArt, one of the world's leading mobile photo editing and sharing applications. The company now has more than 350 employees in Armenia and boasts 90 million active monthly users worldwide.

Another, smaller startup founded in 2013 attracted \$5 million in funding from two U.S. venture capital firms earlier this year. The company called Teamable develops special software used by businesses for hiring skilled workers. Like PicsArt, Teamable has offices not only in Yerevan but also in San Francisco.

Another Armenian firm, SoloLearn, won this month the Grand Prize of Facebook's annual "Apps of the Year" event, which attracted 900 submissions from 87 countries. SoloLearn offers a free online app for people interested in learning computer programming.

Karen Vartanian, chairman of Armenia's Union of Information Tech-

nology Enterprises (UITE), stressed the growing importance of such startups. "Our local products are increasingly emerging and proving a success in the international market," he told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am).

Vahan Shakarian, the executive director of the Yerevan-based company Technology and Science Dynamics manufacturing smartphones and tablet computers, said the sector's has been rapidly developing because it is export-oriented. He also cautioned: "Booms are possible in economics. The key thing is to at least stay at the same level after they are over. It's quite a challenge."

For Vartanian, the key challenge is a continuing lack of skilled IT personnel in Armenia. "Our growth is now stunted by a serious shortage of personnel," he said. "The education system is in tatters."

Industry executives have long complained about the inadequate professional level of many graduates of IT departments of Armenia universities. According to their estimates, there are now between 2,000 and 4,000 job vacancies in the sector employing about 15,000 people.

Successive Armenian governments have pledged to tackle this problem. Vartanian insisted, however, that there is still no "comprehensive, strategic cooperation" on the matter between the authorities and IT companies.

In January, Prime Minister Karen Karapetian met with a team of government officials and tech executives that proposed a wide-ranging reform of engineering education in Armenia. One of those executives said only half of 1,300 IT students graduating from Armenian universities each year are qualified enough to work in the sector without undergoing further training.

US House Committee Approves Assistance

Continued from page 1

not less than \$10 million to be made available for programs to protect vulnerable and persecuted religious minorities. In addition, the bill states that \$10 million should also be made available for international religious freedom programs.

The House Report also incorpo-

rated a section on Genocide Victim Memorial Sites and Tribunals, where funds are appropriated "to establish and maintain memorial sites of genocide" in Europe, Eurasia, and Central Asia.

With action in the House Appropriations Committee completed, attention turns to the Senate Appropriations Committee, where a mark-up of its version of the bill is pending.

Armenian Virtual College Expands Focus on Armenian Language Education

YEREVAN -- In April, the AGBU Armenian Virtual College (AVC) launched its Armenian language e-Hangouts as a way for e-learners to practice their language skills. Founded in 2009, the Armenian Virtual College has addressed the demand for Armenian language instruction worldwide with its online courses in Eastern and Western Armenian, along with courses in Armenian history, culture and chess. The establishment of the e-Hangouts, open to all AVC students past and present, marks an expansion of the program by providing opportunities for learners to practice and forge bonds with this innovative platform.

For the past two months, AVC alumni with intermediate and advanced Armenian language skills e-meet fellow e-learners during the e-Hangout sessions and discuss various topics, such as philosophy, art and cooking. "Communicating in Armenian through the AVC e-Hangouts is not only important as a forum to our e-learners, but it is also very effective in connecting global Armenians," said AGBU Central Board member and AVC founder Yervant Zorian.

The idea for this global communication platform was proposed in February during a series of events in honor of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) International Mother Language Day that was dedicated to Armenian language preservation in Armenia and in the diaspora. Since 1999, the UNESCO International Mother Language Day-held each year on February 21-has supported mother language and multilingual education to raise awareness about linguistic and cultural diversity through global language education and intercultural com-

munication.

The opening event of the series was the 13th Yerevan Book Fair-Expo at the Khnko Aper National Children's Library, which took place from February 18 to 21. In the AVC and the Armenian Ministry of Diaspora joint pavilion, AVC showcased its multimedia e-Book series and Armenian language course materials to demonstrate the innovative capabilities developed to meet the needs of young e-learners. During this Fair-Expo, the Minister of Diaspora Hranush Hakobyan commended AVC and its methods: "This unique institution always stands out with its innovative offerings. The e-publications are what we have been missing today for a new generation of readers. The Ministry will support AVC to further raise awareness and participation."

A roundtable discussion, entitled "The Armenian Language in Textbooks," was held on February 20 and co-organized by AVC, the Armenian Ministry of Diaspora and the National Academy of Sciences of Armenia. During the discussion, AVC detailed its approaches for disseminating the Armenian language and AVC Hybrid Education coordinator Arpine Tavakalyan shared AVC's online experience in preparing e-learning materials. "Distance learning and applying the latest technologies need to have a special place in the development of new language policy and new textbooks need to be accessible to the Armenian diaspora as well," she said.

AVC continues to provide a unique method of learning for its e-learners to ensure progress in their conversation and comprehension skills as well as in creating bonds within the global Armenian community.

Armenian Police Accused of Covering Up

Continued from page 1

be held accountable."

Arevhat Grigorian, an expert with the Yerevan Press Club, charged that the authorities are deliberately dragging out a criminal investigation into the Sari Tagh violence to make the journalists and their employers lose interest in the case.

Marut Vanian was one of the

several reporters who were seriously injured in Sari Tagh on July 29, 2016 and required hospitalization. Vanian has still not fully recovered from his injuries. Nor has he been compensated for two cameras which he says were smashed by the men who beat him up.

"Nobody has been identified and I don't expect that something real will be done about [the violence]," said Vanian.

AGBU Announces Gala 2017 Master of Ceremonies, David Ojakian

AGBU Western District is proud to announce Mr. David Ojakian as the Master of Ceremonies for the upcoming 2017 Gala. Mr. Ojakian, chairman of AGBU Young Professionals of Northern California, hails from a long family history of involvement with AGBU.

A one-time Angeleno, David Ojakian moved with his family to San Leandro, California at the age of two. Having been raised in the Bay Area, he went on to graduate from California State University East Bay with a BS in Business Administration and Marketing Management. With over ten years business and marketing experience, Mr. Ojakian is presently a client executive for the firm Plum Lending, a San Francisco-based commercial real estate finance company.

When not managing his clients' day-to-day affairs, Mr. Ojakian is pursuing an acting career in both the Bay Area and Los Angeles. David is no stranger to hosting, he, along with his colleague Greg Nemet, co-host an Armenian news and current events program called "Arach Media," that airs live on Facebook monthly. Their program lends an informative and objective voice to the political and social events concerning Armenians in Armenia and the Diaspora.

When asked about his involvement and commitment to AGBU, Mr. Ojakian stated, "The global network and opportunity to help fellow Armenians in Armenia and around the world has always been what has drawn me to be a part of the organization. I am proud to work with the dynamic committee of leaders we have built within the Armenian General Benevolent Union - Young Professionals Northern California (AGBU-YPNC) and to continue the legacy of the organization that was started by many of our friends and colleagues before us."

His late paternal grandmother, Ms. Flora Mirzaian, was an active member of the Armenian community and a former chairwoman for AGBU in Oakland, CA. Mr. Hrant Torossian, David's late maternal grandfather, was an Armenian genocide survivor. Mr. Ojakian serves on the bay area Armenian Genocide Commemorative Committee in honor of his Grandfather, and

vows to honor them both with his involvement in the Armenian community and the AGBU, working towards the preservation of the Armenian history, culture, and heritage.

Despite being a part of the AGBU family since childhood as a lifetime member, Mr. Ojakian became more involved with the organization when he began attending AGBU-YPNC events in 2005. With his interest sparked by the YPNC's activities, he decided to join the board of the Young Professionals in 2007, first serving as marketing and public relations director, and now, continuing the legacy of his grandmother, by holding the position of Chairman of the Northern California AGBU-YP.

Earlier this year, Mr. Ojakian had the honor of being part of a collaborative effort by AGBU-YP committee members who raised \$20,000—one of the largest amounts ever raised at similar events—at the Northern California Young Professionals' 2017 San Francisco Winter Gala, benefiting the AGBU Humanitarian Emergency Relief Fund which provides aid to war-ravaged Syrian-Armenians.

The AGBU Western District 2017 Gala Committee enthusiastically looks forward to have Mr. David Ojakian as the Gala Emcee. The 2017 Gala will be held on Saturday, September 9, 2017, at the Globe Theatre, Universal Studios Hollywood. For tickets and information, please contact the AGBU Office at: 626-794-7942 or email gala@agbuca.org.

"Is it OK to Insult History of Armenians?"

Continued from page 1

only speakers are opposition lawmakers, whom in turn you are trying to silence with these changes", Dogan said.

Mentioning the recent detention of activists, the lawmaker drew attention on the fact that lawfully acting figures in the legal sphere are being declared "terrorists" in a matter of seconds.

She said that Turkish minorities are very concerned over the political environment which is created by the authorities.

"Immediately after the coup attempt, the media outlets which are the speakers of the ruling party began targeting the minorities. Last Sunday the Armenian Patriarchate of Istanbul delivered a prayer for the July 15

victims. The Jewish community of Turkey also delivered prayers in synagogues for the July 15 victims on Saturday. And what did the pro-government media do? It declared Fetullah Gulen to be Armenian, it wrote that Gulen is cooperating with the Jews. They even made the leader of the Orthodox Church, Supreme Patriarch Bartholomew, who has devoted his entire life to peace, an accomplice to the armed coup attempt. When this is the situation, what do you expect, what should the minorities think?

"Minorities are for the first time represented in the parliament by this number of lawmakers. And with this bill related to the internal rules of procedure you are cutting the voice of the minorities in the parliament", she said.

Armenian Film Society to Screen Martin Scorsese's Raging Bull

GLENDALE -- Abril Bookstore's Armenian Film Society will present a screening of Martin Scorsese's classic film, *Raging Bull*, the screenplay of which was written by Armenian screenwriter, Mardik Martin, on Friday, August 4, 2017 at 7:30pm at Abril Bookstore - 415 E. Broadway, Glendale, CA. Admission is free.

Raging Bull is a biographical black-and-white sports drama film starring Robert De Niro presenting an

emotionally self-destructive boxer's journey through life, as the violence and temper that leads him to the top in the ring destroys his life.

Screenwriter Mardik Martin was born in Iran in 1936. He moved to New York and graduated from NYU where he met fellow student Martin Scorsese in 1961. He has also written the screenplays for Scorsese's *Mean Streets* and *New York, New York*, as well as *The Cut*, released in 2014.

A Decade of Fun – Metro Detroit Armenia Fest celebrates 10 Years!

DETROIT -- Saturday, July 15, Royal Oak, Michigan - a perfect summer night and a rich collage of Armenian culture greeted a record crowd as they arrived at the Royal Oak Farmers Market for the 10th Annual Armenia Fest. Live Armenian folk and contemporary music from the Armenia Fest All-Star Band under the direction of Vaughn Masropian provided a vibrant backdrop for this much anticipated annual festival. Special musical guests included the renowned Hachig Kazarian on the clarinet and local pop and Armenian folk singer Ani from Ani Band.

The festival formally opened at 6 pm with introductions by Fest Co-Chairs David Terzibashian and Ed Bedikian, who welcomed the crowd and introduced special guests Michigan State Representatives Klint Kesto and Mike Kowall who were instrumental in the passage of HB-4493, mandating genocide education in Michigan schools. Following introductions the American and Armenian national anthems were performed flawlessly by Rubik Mailian, Music Director at St. John Armenian Church, accompanied by Harry Hovakimian, Violinist. Pride in this wonderful event, designed to showcase the rich Armenian culture, was evident in the rousing applause that followed the anthems.

Highlights included two dazzling performances by the Hamazkayin Arax Dance Troupe comprised of local Armenian youth trained in the art of Armenian Folk Dance. Their enthusiasm, beautiful costuming and animated dance routines brought the

crowd to their feet. Guests enjoyed authentic Armenian food prepared by Gary Reizian's Uptown Deli, interesting vendor booths and dancing under the stars - a magical trip to Armenia via the Royal Oak Farmer's Market. This year a special addition of "Mickey Mouse" and a face painter provided some popular entertainment for children attending the Fest.

Kudos to the Armenia Fest Committee whom to date have presented ten successful Armenia Fests for metro Detroit American Armenians. The fest is accomplished in collaboration with the Knights of Vartan, Nareg Sharvashan Lodge, and committee members are Edward Bedikian, Co-Chair, David Terzibashian, Co-Chair, Ray Boujoulian, Corinne Khederian, Vaughn Masropian, Hagop Alexanian, Paul Kulhanjian, Ken Khezarjian, Shirley Sarkisian, Angela Hagopian Snow, Madeline Thomasian and Pam Coults. Proceeds from the Fest are earmarked for Armenian humanitarian projects. Doing some good while having some fun.

**ՀԱՐՑԱՁՐՈՅՑ ԼՈՍ ԱՆԹԵԼՈՍԻ ԻՐԱՔԵՐԱՅԵՐՈՒ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՅ
ԽԱՉԻԿ ԲԱՆՈՅԵԱՆԻ ՀԵՏ**

Փոխան Յառաջաբանի

2005-2007 տարիներուն, Լու Անձելոսի մէջ գործող Իրաքահայերու Ընտանեկան Միութիւնը Իրաքէն 135 հայեր Հալէպի ճամբռվ Հայաստան տեղափոխեց, ազատելու համար զանոնք Իրաքի մէջ տիրող անապահով, դժոխային վիճակէն:

Զանոնք մէկ շաբաթ Յալէպ պահելէ ետք, իրենց պանդոկի, մուտքի վիզայի և օդանաւի ծախսերը ամբողջութեամբ հոգաց Լու Անձելոսի Իրաքահայերու Ընտանեկան Միութիւնը, իսկ Երեւանի մէջ, նախապէս այս գաղթականներուն կահաւորուած տուներ վարձուած էին անոնց ընտանիքի թիւերուն համաձայն:

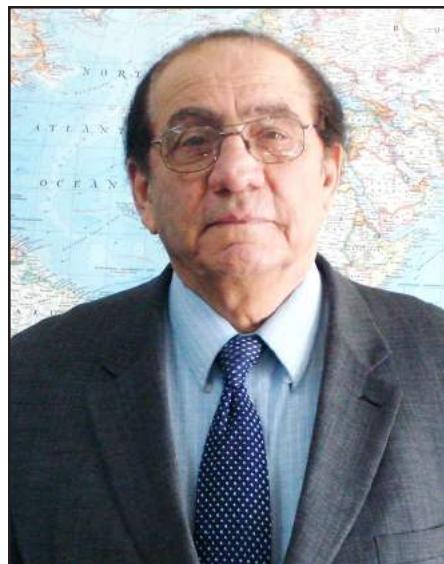
Անուշ Բեժանեան, Հայաստանի Ամերիկեան Համալսարանի (Հ.Ա.Յ.) Ուսումնասիրութիւններու բաժնի պատասխանատուններէն է: Ան Հ.Ա.Յ.-էն շրջանաւարտ եղած է: Ան իր համալսարանական Մագիստրոսի վկայականի աւարտաճառը նույիրած էր «Իրաքահայերը Սատուամ Դիւսէյնի Տապալումից Յետոյ» Արտագա՞ղթ, թէ Հայրենադարձութիւն» նիւթին: Այդ ուղղութեամբ Բեժանեան հսկայ աշխատանք տարած է խորապէս ուսումնասիրելով իրաքահայ գաղութը, 2004-ի ներգաղթի շարժումը, անոր պատճառները, հետեւանքները, դժուարութիւնները և յաջողութիւնները:

2008-2010 Անուշ Բեժանեան ուսանած է Հարավային Քարոլայնայի համալսարանի Միջազգային յարաբերութեան բաժնին մէջ եւ ստացած է Մագիստրոսի վկայական:

Այս օրերուն աւելի զնարձակ գործի մը լծուած է, ուսումնասիրելով իրաքահայերու ներկայութիւնը Հայաստանի մէջ, անոնց անցեալը, ներկան եւ Հայաստանի իշխանութեան յարաբերութիւնները այս խաւին հետ:

Այս առիթով, Անուշ Բեժանեան հարցազրոյցը մը կատարած է Լու Անճելոսի իրաքահայերու Ընտանեկան Միութեան հիմնադիր եւ կեդրոնական վարչութեան նախագահ՝ Խաչիկ ճանոյեանին հետ, խօսելու համար 2004-ի ներգաղիքի աշխատանքներու մասին։ Հարցումները գրաւոր դրկուած են եւ Պր. ճանոյեան շնորհակալութեամբ պատասխանեց ներ հարցումներուն, եւ որոնք հանրութեան կը ներկայացնենք մեծագոյն հածոյքով։

ԱՆՈՒԾ ԲԵԺԱՍԵԱՆ. Ինչպէս
յղացաւ իրաքահայերուն Հայաստան
տեղափոխելու ծրագիրը:

Նանուէր գործին: Հ.Բ.Լ.Միութեան,
Հ.Օ.Մ.ի եւ Հայկական Համագու-
մարի հայաստանեան ծրագիրնե-
րուն միշտ օգնած ենք: Հայ Առա-
քելական Եկեղեցին մեր միու-
թեան հիմնադրութեան առաջին
օրէն սկսեալ, Յ8 տարի նիւթապէս
եւ բարոյապէս նպաստած ենք մեր
հոգեւոր հաստատութեան Հայ Եկե-
ղեցին: Հայ մամուլին եւ հեռատե-
սիլի կայաններուն միշտ ալ օգնած
ենք, քաջ դիտնալով, որ մեր թեր-
թերը եւ հեռատեսիլի կայանները
ազգային մեծ դեր կը կատարեն:
Հայաստանի եւ Արցախի օգնու-
թեան տարին քանի մը դրամահա-
ւաքներ կ'ըլլան եւ մենք մեր
նպաստը բերած ենք այդ դրամա-
հանունքներ:

Իրաքի հայ համայնքին համար, Քուէթի պատերազմէն ետք մենք 8 տարի շարունակ, տարին 6-7 հազար տոլար դրկած ենք իրաքի Հայկական Բարեգործական Ընդհ. Միութեան միջոցաւ իրաքահայ կարօտեալ ընտանիքներուն համար: Իսկ 2003-ի պատերազմէն ետք բազմաթիւ դիմումներ եղան մեզի, օգնելու համար իրաքէն Սուլիս, Յորդանան, Լիբանան եւ Թուրքիա ապաստան գտած հայերուն օգնելու համար: Կարիքը շատ-շատ էր, բայց մենք սկիզբը յօժարեցանք 25-30 հոգի Հայաստան տեղափոխել եւ անոնդ լման մէկ տարի

օրապահնիկը ապահովել, անձ գլուխ ամսական 100 տոլար տրամադրեցինք լման 12 ամիս: Այսինքն հինգ հոգինոց ընտանիքի մը համար, լման մէկ տարի ամսական 500 տոլար հասցուցած ենք: Ասիկա Հալէպէն Երեւան տոմսակի դրամէն զատ, եւ օդակայանէն դէպի նախապէս իրենց համար վարձուած տուներ տանելու բոլոր ծախսերէն զատ: 25-30 հոգին երկուքուրկէս տարուայ մէջ եղան 135 հոգի եւ միութիւնը այս 135 հոգիներուն Հալէպ հասնելիք ետք, իրենց վիզաները կարգադրելէ ետք Հայաստան տարած ենք եւ մէկ տարի պահած ենք, անոնք միութեան վրայ 150 հազար տոլարի ծախս մը ըլլալով:

Սովետական Միութիւն 1947 ներգաղթի նման չէ որ եթէ Հայաստան երթաւ չես կրնար դուրս ելլեւ: Բայց մեր միութեան ղեկավարները խորապէս կը հաւատացին որ մեր ժողովուրդը Հայաստան ապրելով, թէ՛ իրենց զաւակներուն եւ թէ իրենց ապահովութեան համար աւելի դրական է, գոնէ հայրենիքի մէջ ապրելով աւելի քաղցր եւ երջանիկ օրեր կ'ունենան՝ իրաքի այդ դժոխալին օրերուն հետ համեմատած: Եւ այդպէս ալ եղաւ, մեր ներգաղթողներուն մեծ մասը շատ գոճ էր հայրենի ժողովուրդի եղբայրական վարժունքին իրենց հանդէպ: Իրենց զաւակները շատ ուրախ էին Հայաստանի դպրոցնե-

Ասիկա ըրինք, մտածելով, որ Յորդանան, Սուրբիա կամ Լիբանան ու Թուրքիա նուազագոյնը ամսական 1,000-1,500 պէտք պիտի ունենան: Նախընտրելի է անոնց Հայաստան տանիլ, եւ մինչեւ հանդարտի վիճակը, եւ եթէ կը փափաքին կրնան ուզած տեղերը երթալ եւ կամ հոն հաստատուիլ: Այո, այդ օրերուն Հայաստանի մէջ աշխատանքի շատ առիթներ չկային, բայց եւ այնպէս միւս երկիրներու մէջ ալ իրաքահայերը աշխատելու իրաւունք չունէին, իսկ աշխատելու պարագային «ստրուկի» պէս կ'աշխատէին տեղացիներուն 10-20% վճարումը ստանալով, երեւանի մէջ մէնք ունինք մեր պաշտօնեաց ներկայացուցիչը՝ Գայանէ Մուրատեան, որ ամէն ամիս իրաքահայերու ամսականները կուտար, անոնց դպրոցական, ընկերային հարցումներուն կը պատասխանէր: Գայանէ Մուրատեան շատ սիրուած եւ յարգուած էր իրաքահայ գաղթականներու նորոգէ:

Ա. Բ._ Որո՞նք են այն գաղափարները, որ ունեին Լու Անձելոսի իրաքահայերը, իրենց հայրենակիցներուն հայրենադարձութիւնը խրախուսելու ժամանակ:

Խ. Ճ. - Լու Անձելոսի իրաքա-
հայերը, որոնք հարազատներ ունէ-
ին իրաքի մէջ, որոնք Յորդանան,
Սուրբի կամ այլ երկիրներ մէկնած
էին, մեզի դիմեցին եւ խնդրեցինք
որ իրենց հարազատները Հայաս-
տան տեղափոխենք, հոն մեր ժողո-
վուրդին հետ ապահով ըլլալու
համար, քանի որ անոնց Ա.Մ.Ն.
չէին կրնար անմիջապէս բերել:
Մենք իրենց հասկցուցած էինք, թէ
այդ քայլը առնելով, այսինքն Հա-
յաստան տեղափոխուելով բնաւ
պարտաւոր չեն հոն մնալու, եթէ
գոհ չէին կացութենչն, կրնան ունէ
երկիր երթալ եւ կամ իրաք դառ-
նալ: Անկախ Հայաստանի մէջ,

բէն եւ դասընկերներէն։ Եւ ասիկա
պատճառ եղաւ որ այսօր 800-
1,000-է աւելի իրաքահայեր Հա-
յաստան հաստատուին։

Ա.Բ._ Ինչպիսի՞ արձագանց
գտաւ ձեր նախաձեռնութիւնը ԱՄՆ-
ի կամ Գալիֆորնիայի հայ համայսքեն
(բացի իրաքահայելն): Աղոթք Ձեր
հիմնադրամին միանո՞ւմ էին ոչ-իրա-
քահայեր: Փորձ՞ել եք դիմել այլ
սփիռքահայերի միանալ ձեր նա-
խաձեռնութեանը: Ինչպէ՞ս էին գո-
յանում Փինանսական միջոցները:

իւ. ծ.՝ Նախ սկսի՞մ հարցում մին
վերջին մասէն: Մենք ոչ ոքի
չդիմեցինք մեզի օգնելու համար: Մենք փոքր միտոթիւն մը ըլլալով,
քանի մը հայերու Հայաստան տե-
ղափոխելու նպատակով ճամբաց
ելանք, այն յոյսով, որ այս հայերէն
ոմանք Հայաստան կը հաստատուին
(անշուշտ եթէ յարմարին հոն ապ-
րելու գաղափարին հետ): Այդ տա-
րին Սփիւռքի մէջ գործող կուսակ-
ցութիւնները իշխանութեան ընդ-
ռիմառիկ կառմակենոառութեան, առ-

դրաւագույնութիւնը առաջ քիչ է են: Ասիկա պատճառ դարձաւ որ անոնք այս գործին չմասնակցին, այն պատճառաբանութիւնը տալով, որ Հայաստանի իշխանութիւնը ի վիճակի չէ իր ժողովուրդին գործ հայթայթելու, եւ իրաքահայերը շատ պիտի տառապին եւ յուսախաբ, ըլլան Հայաստան երթալով, որովհետեւ հոն զացողները մեծ յուսեր դրած են իրենց հայրենիքին վրայ, առանց պատկերացում ունենալու Հայաստանի երկրաշարժի, պատերազմի, Թուրքիոյ եւ Աճրայէճանի շրջափակումը: Այս, իրաքահայերը այդ բոլոր զժուարութիւնները չէին կրնար պատկերացնել, այնպէս ինչպէս հայրենի ժողովուրդի մեծ մասը չէր պատկերացնէր իրաքի քրիստոնեայ հայերու վիճակը, (առեւանդում, ապա-

ՀԱՅ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԾՆՈՂԱՉՈՒՐԿ ԵՒ ՀԱՇՍԱՆԴՎՅ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ԲԱՐԵԳՈՐԾՎԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԸ ՀԻՄՆՈՎԻՆ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԵՑ ԵՒՄ ՄԱՆԿԱՏՈՒՆ

Հայ-ամերիկեան ծնողազուրկ եւ հաշմանդամ երեխաների բարեգործական հիմնադրամը շարունակում է հեռուստամարաքոնների միջոցով գումարներ հաւաքել Հայաստանում գործող մանկատները վերանորոգելու համար: Նոյն հիմնադրամի ջանքերով օրերս Գիւմրիում իր դրույթում է բացել ամբողջովին հիմնանորոգուած «Հապտերիկ» մանկապարտէզը:

Այս մասին «Նոյեան Տապան»-ի թրեակցի հետ գրոյցում տեղեկացրեց այս օրերին Հայաստանում գտնուող Հայ-ամերիկեան ծնողազուրկ եւ հաշմանդամ երեխաների բարեգործական հիմնադրամի նախագահ, «Քաջ Նազար» ամսագրի խմբագիր Յովհաննէս Բալայեանը:

Ըստ նրա՝ 17 տարի առաջ

ամերիկահայեր միացան, արդիւնքում՝ հաւաքուեց 17 հազար դոլար», ասաց Յ. Բալայեանը՝ ընդգծելով, որ Հայ-ամերիկեան ծնողազուրկ և Հաշմանդամ երեխաների բարեգործական հիմնադրամն Ամերիկայի կառավարութեան կողմից ճանաչուել է իրերեւ ոչ նիւթական շահութ (Non-Profit Org.) հետապնդող կառուց:

«Նրանք ուսումնասիրեցին մեր կազմակերպութեան գործունէութիւնը եւ տեսան, որ մենք աշխատում ենք թափանցիկ եւ արդար, իսկ հանգանակուած գործարները ծառայում են նպատակին: Սակարեւոր է, քանի որ շատ միաւ բաներ էլ են տեղի ունենում. մարդիկ կան, որոնք չարաշահում են օգնութիւն տրամադրողների վստահութիւնը», -

Գլենդելում մեկնարկած ամենամեայ հեռուստամարաքոններից հաւաքագուածում գումարներով Հայաստանում արդէն իսկ վերանորոգուել է 9 տարրական դպրոցներ եւ մանկատուններ: Այդ մանկատներում ապահով եւ առողջապահական բարձր մբնուրտի մէջ իրենց առօրեայ կեանքներ վայելում 2000-ից աւելի 3-ից մինչեւ 12 տարեկան (նախկինում անապահով) երեխաներ:

ԵԼԻՉԱՆ ԶԱԿԱՐՅԱՆ
«Նոյեան Տապան»

փաստեց հիմնադրի նախագահը:

Յ. Բալայեանի փոխանցցմամբ՝ 2008 թուականին Հայաստանում առաջին վերանորոգուած մանկատունը Խարբերդի մանկատունն է, արդիւնքում եռյարկանի շինութիւնն այսօր հիմնովին վերանորոգուած է:

Հայ-ամերիկեան ծնողազուրկ եւ Հաշմանդամ երեխաների բարեգործական հիմնադրամի ջանքերով հիմնանորոգուել է Գլումրիում «Էյլիթիա» ուսումնական հաստատութեան կից երկարականի շնորհը, որը Յովհաննէս Բալայեանի առաջարկութեամբ և Գիւմրիի քաղաքապետութեան է:

Սամուէլ Բալայեանի համաձայնութեամբ անուանական ինձ տուեց Հայաստանում՝ «Ֆիլհարմոնիկ կազմակերպութեան» նախագահ, լուսաւորի Լաերտ Մովսիսեանը: Այդ ժամանակ առաջին անգամ հեռուստաեթերում հանդէս եկայ հայ փոքրիկներին օգնելու կոչով, որին ի զարմանս ինձ՝ շատ

նաեւ մահճակաների և խոհանոցային պարագաների տեսքով:

«Ամէն տարի Սուրբ Ծննդեան տօների կապակցութեամբ հիմնադրամի կողմից վերանորոգուած մանկատների ինչպէս նաեւ բազում տարրեր մանկատների եւ տարրական դպրոնցների սաները մէկ օր անցկացնում են Արամ Խաչատրեան համերգարականում, շուրջ 4-5000 երեխաներ մասնակցում են տարրեր հանդէսների, իսկ մէր կազմակերպութեան ջմեռ Պապն ու Զիւնանուշն ամանորեայ տօներին ընդուած այցելում են սահմանամերձ բնակավայրեր և նուէրներ յանձնում

են դուրս եկել, ես համոզուած եմ, որ այս երեխաների մէջ նոյնպէս վիկտոր Համբարձումնեան Պարոյը Սեւակներ, Արամ Խաչատրեաններ կան, դրա համար էլ ես իմ ամբողջ ուշադրութիւնը սեւեռում եմ այս երեխաների վրայ», - ընդգծեց բարեգործական հիմնադրամի նախագահը:

Վերջինիս պնդմամբ՝ Հայաստանում բացակայում է վստահութեան մթնոլորտը պատկան մարդինների և իշխանութիւնների նկատմամբ, ինչն իր բացասական ազդեցութիւնն է ունենում ամերիկահայերի կողմից հանգանակութիւններ կատարելու

այստեղ բնակուող երեխաներին», - նշեց Յ. Բալայեանը՝ շեշտելով. «Ճիշտ է, այդ նուէրներն այցեքան էլ մէծ բան չեն իրենցից ներկայացնում, բայց թէկուզ մէկ կոնֆեսոն այդ երեխաներին ստիպում է ուրախանալ, իսկ մեզ հոգեպէս հանդիսա լինել»:

Նրա կարծիքով՝ Հայաստանում շատ մանկատներ կան, որոնք գտնուած են անմիխթար վիճակում և դեռ պէտք է վերանորոգուեն մեր հիմնադրամի ջանքերով կամ տարրեր կազմակերպութիւնների միջոցով:

Յ. Բալայեանի համար ցաւալի է, որ հայաստանեան իշխանութիւնները լուրջ ուշադրութիւն չեն դարձնում մանկատներում ապրող երեխաներին:

Նրա կարծիքով՝ Հայաստանում շատ ունեւոր մարդիկ կան, որոնց համար չնչին գումար է մանկապարտէզի կամ որեւէ դպրոցի վերանորոգումը:

«Այս երեխաները մէր ապագան են, եթէ ուսումնասիրենք պատմութիւնը, ապա կը տեսնենք, որ մէր ժողովրդի ամենամեծ տաղանդներն աղքատ եւ անապահով ընտանքներից

ՄԵԿ ԱՄՍՈՒԱՆ ՄԵԶ ՍԵՒԱՆԻ ՄԱԿԱՐԴԱԿԸ 7 ՍՍ. ԻԶԱԾ Է

Բնապահպանները կասկածի
տակ կը դնեն կառավարութեան
հաւաստիացումները, թէ 270 միլի-
ոն խմ ջրառի պարագային կրնայ
ապահովութիւն ջուրի մակարդակի
դրական հաշուեկշիռ, յիշեցնելով,
որ նախորդ երկու պարագաներուն՝
2012 եւ 2014 թուականներուն կա-
տարուած յաւելեալ ջրառի հետե-
ւանքով ջուրի մակարդակի բացա-
սական նիշեր արձանագրուած են:

Սեւանէն կատարուած ջրառի
հետեւանքով լիճի մակարդակը մօտ
մէկ ամսուան մէջ (20 Յունիսին
մինչեւ 17 Յուլիս) 7 ամ իջած է:
Այս մասին «Ազատութեան» տեղե-
կացուցած է «Էկոլոգոր» հասարա-
կական կազմակերպութեան ղեկա-
վար բնապահպան ինգա Զարաֆ-
եան, ընդգծելով, որ պատճառը
ջրառի «մեծ չափերն են»:

Սեւանէն ջուր դուրս բերելու
տարեկան թոյլասրելի քանակը 170
միլիոն խորանարդ մեթր է: Սա-
կայն կառավարութեան առաջար-
կով խորհրդարանն այս ամսուայ
սկիզբը համապատասխան օրէնքին
մէջ փոփոխութիւն կատարելով թոյլ
տուած է լիճէն լրացուցիչ 100
միլիոն խորանարդ մեթր ջուր
դուրս բերել, այս տարուայ ջրառի
ընդհանուր ծաւալը հասցնելով 270
միլիոն խորանարդ մեթրի:

ինգա Զարաֆենանին փոխանց-
մամբ, որպէսզի իրացնեն այդքան
մեծ ծաւալի ջուրը, թոյլատրուած
ջրառն այժմ մեծ թափով կ'իրա-
կանացուի, որուն հետեւանքով
«արդէն ունինք Սեւանի մակար-
դակի՝ 7 սմ իջեցում»: Բնապահ-
պանը չբացառեց, որ սահմանուած
չափով ջրառի իրականացման հե-
տեւանքով ջուրի մակարդակն աւելի
պիտի իջնէ:

«Էկոլոգ» կազմակերպութեան կայքին հրապարակուած տուեալներուն համաձայն, այս տարի Սեւանայ լիճի մակարդակի ամենաբարձր նիշը կազմած է 1900 մ 91 սմ, ջրառի հետեւանքով 17 Յուլիսի դրութեամբ այն նուազած է 1900 մ. 84 սմ-ի: Արդեօք այս վտանգաւոր ցուցանիշը, «Ազատութեան» այս հարցին ի պատասխան՝ ՀՀ նախագահի կարգադրութեամբ ստեղծուած՝ Սեւանի հարցերով յանձնաժողովի անդամ, Կենդանաբանութեան եւ հիտորէքուրկիայի գիտական կեդրոսի Բարդուղիմական ըսած է, թէ

կարեւոր է, որ Սեւանի ջուրի մակարդակին հետ կապուած դրական հաշուեկշիռ ունենանք տարեվերջին:

«Ալլապէս մենք կը կանգնենք
փաստի առաջ՝ կ'ունենանք ջրի
վատացում, ինչը յետագյում կա-
րող է նոյնիսկ բերել ճահճացման։
Ինչ վերաբերում է այդ 7 սանթի-
մեթրին, հիմա թէժ ժամանակ է,
հիմնական ջրառը, փաստորէն, հի-
մա է կատարուում, ուղղակի պէտք
է հետեւել, որ իրենք չգերազանցեն
պլանաւորուածը, որ դա չբերի
բացասական պալանափ», - յայտնած
է Բարդուղ Գաբրիէլեան։

Յիշեցնենք, որ կառավարութիւնը խորհրդարանին մէջ տեղի ունեցած քննարկումներու ժամանակ խոստացած էր, որ լրացուցիչ ջրառի պատճառով պիտի չխախտուի Սեւանայ լիճի ջուրի մակարդակի՝ օրէնքով ասհմանուած դրական հաշուեկլիուը: Թէեւ լրացուցիչ 100 միլիոն խմ ջրաքանակ դուրս բերելու պարագային լիճի մակարդակը կրնայ իջնել մինչեւ 8 սմ-ի չափ, բայց նոյնիսկ այդ պարագային, ըստ կառավարութեան, պիտի պահպանուի ջուրի մակարդակի՝ շուրջ 10 սմ-ով բարձր անհրաժեշտ բարձր նիշը:

Բնապահպանները կասկածի
տակ կը դնեն կառավարութեան
հաւասարիացումները, թէ 270 միլի-
ոն խմ ջրառի պարագային կրնայ
ապահովութիւն ջուրի մակարդակի
դրական հաշուեկշուո, յիշեցնելով,
որ նախորդ երկու պարագաներուն՝
2012 եւ 2014 թուականներուն կա-
տարուած յաւելեալ ջրառի հետե-
ւանքով ջուրի մակարդակի բացա-
սական նիշեր արձանագրուած են:

Յիշեցնենք նաեւ, որ բնապահ-
պանութեան դաշնակցական նա-
խարար Արծուիկ Մինասեան նոյն-
պէս սկզբնապէս առարկութիւններ
ներկայացուցած էր Սեւանէն յա-
ւելեալ 100 միլիոն խորանարդ
մեթր ջուր դուրս բերելու կառա-
վարութեան նախագիծին հետ կապ-
ուած: Հնդ որում, խորհրդարանա-
կան յանձնաժողովին մէջ կառա-
վարութեան առաջարկի քննարկ-
ման ժամանակ ՀՅԴ անոր դէմ
քուէարկած էր: Աւելի ուշ, սակայն,
իշխանական դաշնութեան մաս կազ-
մող ՀՅԴ-ի ներկայացուցիչ նախա-
րարը յայտարարեց, որ փոխած են
իրենց դիրքորոշումը:

ԱՅՍՈՒ ՏԱՐԻ ԿԸ ՊԵՂՈՒԵՑՆ ԵՐԵՔ ՏԱԱՆԵԱԿԻՑ
ԱՒԵԼԻ ՀԱՎԳԻՏԱԿԱՆ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐ.

Գիտութիւնների ազգային ակադեմիայի Հնագիտութեան եւ ազգագրութեան ինսատիտուտի տնօրին Պատել Աւետիսեանի փոխանցմամբ՝ այս տարի միաժամանակ մի քանի տասնեակ յուշարձաններ են պեղուելու. - «33 յայտ ենք ներկայացրել Մշակոյթի նախարարութեանը եւ 35 տարբեր յուշարձաններում դաշտավին հետազօտական աշխատանքներ ենք կատարելու»:

Դրանք շատ վաղ ժամանակաշրջանից յուշարձաններ են, որոնք շատ կարեւոր են առհասարակ մարդկութեան պատմութեան ուսումնասիրութեան համար, եւ համաշխարհացին գիտական հանրութիւնը չափազանց մեծ տեղ է յատկացնում յատկապէս նման գիտական ուսումնասիրութիւնների արդիւնքներին. - «Այսինքն յուշարձանների մի մեծ խումբ ուսումնասիրում ենք՝ հասկանալու համար, թէ հարիւր հազարաւոր կամ միլիոնաւոր տարիներ առաջ նախամարդը ինչպէս է բնակեցրել այս տարած քնները։ Ընդ որում, էստեղ մենք ունենք յուշարձաններ, որոնց ուսումնասիրութեան արդիւնքները առանցքացին նշանակութիւն ունեն հասկանալու համար, թէ ընդհանրապէս ինչպէս է բնակեցրուել Եւրասիան»։

Օրինակ, կոտայքի մարզի Նորգեղի գեղի գիւղի շրջակացքում յայտնաբերուած յուշարձանի պեղումների արդիւնքները ցոյց են տալիս, որ ուշ հոմօ էրեկտուսը կամ վաղ հոմո սապիենսը՝ վաղ բանական մարդը, ոչ թէ Աֆրիկայից է դուրս եկել, ինչպէս ընդունուած է միջազգացին գիտական հանրութեան կողմից, այլ հենց Եւրասիայում է ձեւաւորուել, աւելին՝ հենց մեր տարածքում. - «Կար տեսակէտ, որ էդ մարդիկ Աֆրիկայից են դուրս եկել, եւ էդ մարդկանց թողած գործիքները իւրայտուկ են, Եւրասիայում որտեղ տեսնում էին այդ գործիքները, ասում էին՝ ահա, այս լեւալուազեան տեխնիկայով արուած գործիքները պատրաստել են այն մարդիկ, որոնք դուրս են եկել Աֆրիկայից: Մեր Նոր Գեղիի ուսումնասիրութիւնները ցոյց տուեցին, որ դրանք կարող էին տեղում լինել, տեղից զարգանալ, աւելի վաղ ժամանակների քարի ին-դուստրիալ ժառանգործներն են»:

325-330 Հազար տարուայ
պատմութիւն ունեցող յուշարձանի
պեղման արդիւնքների ուսումնա-
սիրութիւնները Հրատարակուել են
Հեղինակակապոր Science ամսագրում,

Եւ ինչպէս նշում է Պաիել Աւետիս-
եանը, այլ՝ ամենաբարձր լղման
գործակից ունեցող գիտական ամ-
սագրերումք - «Առաջին անգամ
հայաստանեան նիւթը էնպիսի
տուեալներ է տուել, որ փոխում է
գիտութեան մէջ եղած, կարծրա-
ցած տեսակէտները որ էդ մարդիկ
ձեւաւորուել են Աֆրիկայում եւ
Աֆրիկայից են տարածուել ամ-
բողջ Եւրասիայում։ Եւ հիմա կշա-
րունակենք այլ աշխատանքները,
այստեղ նորից շերտեր ենք գտել,
աւելի խորը կը գնանք, աւելի վաղ
ժամանակների մասին պատկերա-
ցում կ'ունենանք»։

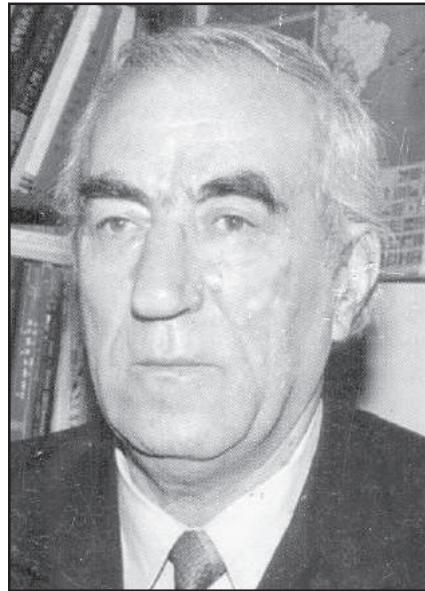
Այս տարի հնագէտները, ի
թիւս այլ պեղավայրերի, կ'աշխա-
տեն նաեւ Սիսիանի մօտ գտնուող
Աղիտուր գիւղի հնավայրում, որ-
տեղ արդէն իսկ գտնուել են հոմօ
սապիենսի 30-40 հազար տարուայ
վաղեմութեան հետքեր: Հնագէտ-
ները յոյս ունեն պեղուածների
արդիւնքում ամբողջական պատ-
կերացում կազմել, թէ ինչպէս է
բանական մարդը զբաղեցրել այս
տարածքները:

Այս տարի կը շարունակուեն
նաեւ էջմիածնի հարեւանութեամբ
վերին Խաթունար գիւղի Ակնաշէն
հնավայրի պեղումները, դա նեռ-
լիթեան ժամանակաշրջանի բնա-
կատեղի է։ Կը շարունակուեն նաեւ
Երեւանի հարեւանութեամբ գտնուող
Մասիս գիւղի Մասիս Բլուր կոչ-
ուող հնավայրի պեղումները հնա-
վայրը մ.թ.ա. 7-րդ հազարեակին է
պատկանում։

Այս պեղաշրջանի ընթացքում շարունակուելու է նաև վիշապ-քարակողողների պեղումների ծրագիրը, որն իրականացնում է հայ-գերմանական արշաւախումբը Արագած լեռան փեշերին։ Ամէն տարի նորանոր վիշապ-քարակողողներ են յայտնաբերւում. - «Սա նոյնպէս բացառիկ հետաքրքիր ծրագիր է։ Սա Առաջաւալ քանդակագործութեան եզակի նմուշների ուսումնասիրութեան ծրագիր է։ Այդ վիշապ-քարակողողները հանդիպում են միայն Հայկական լեռնաշխարհի սահմաններում։ Մենք վիշապ-քարակողներ ունենք, որ տեղաշաժուել են խորհրդացին իշխանութեան տարիներին, միջնադարում դրանք վերածուել են խաչքարերի, յետոյ վերածուել են տապանաքարերի... Վանի թագաւորները այդ քարերի վրայ թողել են արձանագրութիւններ։ Գառնիում գտել ենք մենք. էղպէս պարզեցինք, որ դա աւելի վաղ է, քան Ուրարտուն»։

ԻՐԱՎԱՀԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ ՓԱՆՈՍ ՎԱՐԴԱԿԱՆԵԱՆԻ ՄԱՐԸ

Անցնող շաբաթ, Թեհրան քաղաքին մէջ 83 տարեկան հասակին իր մահկանացուն կնքած է իրանահայ չողուալի բանաստեղծ, իրանահայ Գրողներու Միութեան անդամ, Թեհրանի «Հանդիպում» գրական խմբակին մաս կազմող ֆանոս Վարդանեանը: Ան վեց դիրքերու հեղինակ էր եւ լայն ճանաչում գտած Հայաստանի եւ սփիւռքահայ գաղթօճախներուն մէջ: Փանոս Վարդանեան աշխատակցած էր շուրջ 30 հայկական թերթերու եւ հանդէսներու: Իր բազմաթիւ քերթուածները ցարդ տպագրուած են «Մասիս»ի էջերուն մէջ: Իր մահով իրանահայ գրական անդամանը գտալի կորուստ ունեցաւ: Խորապէս կը ցաւակցինք հանգուցեալի զաւակներուն՝ Վարուժին, Մերուժանին (Թեհրան) Դերենիկին (Կլենտէլ) բոլոր ազգականներուն եւ գրչակից ընկերներուն: «Մասիս» եւս կը ցաւակցի իր աշխատակցին մահը:

ՑԱՒԿՑԱԿԱՆ

ՑԱՐՈՒԹԻՒՆԻ ՊԵՔԵԱՆԻ մահուան տխուր առթիւ Տէր եւ Տիկ. Վազգէն եւ Քնար Պողարեան եւ զաւակները իրենց խորազգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի ընտանեկան բոլոր պարագաներուն՝ յատկապէս կնոջ ժիւէչնացին եւ զաւակներուն Ալիսին, Թալիսին եւ Ցովիկին:

ԶԵՄԱԼԻ ՓԱՇԱՅԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

Հարունակուած էջ 15-էն

Նիների մեղքը եւ ցանկանում են ազատուել այդ ժառանգուած մեղքի զացողութիւնից: Հասանը ասում էր ինձ, որ այդ հանդիպումներն աւելի շատ իրեն են անհրաժեշտ՝ չնայեած այն հանգամանքին, որ նա յատկացում էր, որ իր երկիր վերադառնալուց յետոյ ստիպուած է լինելու պատասխան տալ, թէ ի՞նչու է իրեն ստիպել Հայաստան գալ եւ հանդիպել Զեմալ փաշային սպանողի: Հետօ: Սակայն հանդիպելու եւ ցեղասպանութեան թեմայի շուրջ խօսելու նախաձեռնութիւնը Հասանին էր: Ես զգացի մի շատ կարեւոր բան, դա այն էր, որ Հասանին հետ շփումն ինձ թույլ տուեց Հասկանալ, որ թուրքերն ամենաշատը վախենում են հենց ցեղասպանութեան մասին խօսելուց եւ բարձրաձայնելուց:

-Որո՞նք էին հանդիպումների եւ զրոյցների ժամանակ քննարկուող հարցերը:

-Նախ եւ առաջ կը ցանկանայի նշել, որ Հասանը փորձում էր իր խօսքերի մէջ անկեղծ լինել եւ ցանկանում էր հասկանալ, թէ որքանո՞վ են հայ եւ թուրք հասարակութեան մասին խօսելու մասին: Այն, որ Հասանը քաջ փիտակցում էր իր նախնիների գործած մեղքը եւ զոյում դրա համար, դա միանշանակ: Սակայն նրա հետ մի քանի անգամ շփուելուց յետոյ ես հասկացաց, որ իրականում հենց այդ երկխօսութեան հարցն է կարեւոր: Խօսակցութիւնների ընթացքում, բացի նրանից, որ խօսում էինք ցեղասպանութեան վէրքերի եւ հետեւանքների մասին, զրուցում էինք նաև եւ հեղասպանութեան վէրքերի եւ հետեւանքների մասին, զրուցում էինք նաև եւ հեղասպանութեան կազմակերպման եւ իրականացման պատճառների մասին: Հանդիպումներից մէկի ժամանակ նա նշեց, միզուցէ ես եւ ինքը պատրաստ ենք, սակայն, հայ եւ թուրք հասարակութիւնների միջեւ դեռեւս չկայ խորը երկխօսութեան գնալու վատահութիւնը:

-Ներկայում շարունակու՞մ էք շփումները Հասանի հետ եւ նախա-

ԱՌԱՋԵԼԱԿԱՆ ՇՈՒՆՉ ՄԸ ՍԻՏՆԻԻ ՄԷՋ

Հարունակուած էջ 15-էն

Հայապահպանումը պէտք է շարունակուի: Ճէպէճեան կը հաւատայ որ կրնաս լաւ, հոյակապ հայ ըլլալ առանց լեզուն խօսելու, բայց միեւնոյն ժամանակ կը նախընտրէ անշուտ եթէ հայախօս մնաս այս խառնարանին մէջ:

Տոքթ ճէպէճեան հարց պատախանին ընթացքին, կրկին անդրադառնալով տարածաշրջանին մասին ընդգծեց որ Սուրբոյ պարագային եւ ընդհանրապէս, թշնամին այօր աներեւոյթ է կամ նման չէ Լիբանանեան մօտիկ անցեալի քաղաքացիական պատերազմին եւ կամ այլ մղուած ճակատներու: Հակածարտութիւնները առկայ են նաեւ կրօնական համանման դաւանանքներու միջեւ:

Սփիւռքահայ իրականութիւները, հիմնահարցերը երիտասարդ հայրենիքի կողքին ինչպէս նաեւ Արցախի, ճէպէճեանի համար գուգահեռ ոչ միայն քաղաքական հոսանքներու, այլ նաեւ կրօնական համանման դաւանանքներու միջեւ: Սփիւռքահայ իրականութիւները, հիմնահարցերը երիտասարդ համար գուգահեռ ոչ միայն դաւանանքներու միջեւ: Հայրմանալի չէ որ Առաջնորդ սրբազն հայրը՝ Գերշ. Տէր Հայկազուն եպս. Նաճարեան իր եղրափակիչ խօսքին մէջ, անդրադառնալով օրուա հարտապ՝ կրօնական-պազարին հարցերու մասին որպէս հետեւանք գաման դաւանանքներու միջեւ: Ճարմանալի չէ արդար առաջնորդ սրբազնութեան ընթացքին արծարծուած կտտերուն, ճէպէճեանը որպէս ներշնչուած կերունդ երէց: Վարձքդ կատար եղբայր ճէպէճեան:

Ճարմանալի չէ որ Առաջնորդ սրբազն հայրը՝ Գերշ. Տէր Հայկազուն եպս. Նաճարեան իր եղրափակիչ խօսքին մէջ, անդրադառնալով օրուա հարտապ՝ կրօնական-պազարին հարցերու մասին որպէս հետեւանք գաման դաւանանքներու միջեւ: Վասն Յիշուաց սկսական պատերազմին եւ կամ այլ մղուած ճակատներու: Հակածարտութիւնները առկայ են նաեւ կրօնական համանման դաւանանքներու միջեւ: Սփիւռքահայ իրականութիւները, հիմնահարցերը երիտասարդ հայրենիքի կողքին ինչպէս նաեւ Արցախի, ճէպէճեանի համար գուգահեռ ոչ միայն քատարուած կոնքներու միջեւ: Հայրմանալի չէ արդար առաջնորդ սրբազնութեան ընթացքին արծարծուած կտտերուն, ճէպէճեանը որպէս ներշնչուած կերունդ երէց: Վարձքդ կամանք ճէպէճեան:

Թեթեւ Հիւրասիրութեան ընթացքին, արածարադրուած ՃԲԸ. կողմէ, ներկաներ առիթ ունեցան աւելի մօտէն ծանօթանալու եւ զրուցելու Տոքթ. Հրայր ճէպէճեանի հետ:

Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ լրումն ... եւ տեսին հայորդիք զի բարի է եւ տուն թորգոմնեան ցեղի կայ ի վերայ ժայռի:

ՀԱՅ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հարունակուած էջ 14-էն

այնուամենային Հայաստանը չի հետաքրքրում օտարերկրեայ զբոսաշրջիկներին, քանի որ այստեղ չկայ յարմարատէակտութիւն, նորմալ հանդիսական նման ծրագրեր իսկապէս ունեմ, առաւել եւս այն դէպէճեանի համար գուգահեռ ունենալու հարցին, ապա կարող եմ պատասխանել, որ դեռեւս կոնկրետ չեմ որոշել երբ, սակայն նման ծրագրեր իսկապէս ունեմ, առաւել եւս այն դէպէճեանի գուգահեռ ունեցած այդ ապահովութիւնը համար յաճախակի թուրքիքա հրաւիրում:

-Ի՞նչ էք կարծում ինչ արդյունքներ ունեցան Հասանի այդ ացելքը գրում, երբ հենց Հասանն է ինձ յաճախակի թուրքիքա հրաւիրում: Հի՞նչ էք կարծում ինչ արդյունքներ ունեցան Հասանի այդ ապահովութիւնը համար յաճախակի թուրքիքա հրաւիրում:

-Ի՞նչ էք կարծում ինչ արդյունքներ ունեցան Հասանի այդ ապահովութիւնը համար յաճախակի թուրքիքա հրաւիրում:

-Ի՞նչ էք կարծում ինչ արդյունքներ ունեցան Հասանի այդ ապահովութիւնը համար յաճախակի թուրքիքա հրաւիրում:

-Ի՞նչ էք կարծում ինչ արդյունքներ ունեցան Հասանի այդ ապահովութիւնը համար յաճախակի թուրքիքա հրաւիրում:

-Ի՞նչ էք կարծում ինչ արդյունքներ ունեցան Հասանի այդ ապահովութիւնը համար յաճախակի թուրքիքա հրաւիրում:

-Ի՞նչ էք կարծում ինչ արդյունքներ ունեցան Հասանի այդ ապահովութիւնը համար յաճախակի թուրքիքա հրաւիրում:

-Ի՞նչ էք կարծում ինչ արդյունքներ ունեցան Հասանի այդ ապահովութիւնը համար յաճախակի թուրքիքա հրաւիրում:

-Ի՞նչ էք կարծում ինչ արդյունքներ ունեցան Հասանի այդ ապահովութիւնը համար յաճախակի թուրքիքա հրաւիրում:

-Ի՞նչ էք կարծում ինչ արդյունքներ ունեցան Հասանի այդ ապահովութիւնը համար յաճախակի թուրքիքա հրաւիրում:

-Ի՞նչ էք կարծում ինչ արդյունքներ ունեցան Հասանի այդ ապահովութիւնը համար յաճախակի թուրքիքա հրաւիրում:

-Ի՞նչ էք կարծում ինչ արդյունքներ ունեցան Հասանի այդ ապահովութիւնը համար յաճախակի թուրքիքա հրաւիրում:

-Ի՞նչ էք կարծում ինչ արդյունքներ ունեցան Հասանի այդ ապահովութիւնը համար յաճախակի թուրքիքա հրաւիրում:

-Ի՞նչ էք կարծում ինչ արդյունքներ ունեցան Հասանի այդ ապահովութիւնը համար յաճախակի թուրքիքա հրաւիրում:

-Ի՞նչ էք կարծում ինչ արդյունքներ ունեցան Հ

**Հենրիխ Միհթարեանի իրացրած 11 Մեթրանոցը
«Մանչեսթեր Եռևայթեղին» Օգնեց
«Ռեալի» Դէմ խաղում**

ԱՄՆ-ում շարունակպուող International Champions Cup ընկերական մրցաշարի խաղում անդիմական «Մանչեսթեր Եռևայթեղի» յետիսայի 11 մէթրանոցներով յաղթեց Մադրիդի «Ռեալին»: ԱՄՆ-ի Սահմանական կազմը (Կալիֆորնիա) քաղաքի «Լիվայու» ստադիոնում կայացած հանդիպման հիմնական ժամանակն աւարտուեց 1:1 հաշուով, եւ անմիջապէս նշանակուեց յետիսայի 11 մէթրանոց հարուածաշար:

Յետիսայի 11 մէթրանոցների ժամանակ աւելի դիպուկ գտնուեցին «Մանչեսթեր Եռևայթեղի» խաղացողները, իսկ Հենրիխ Միհթարեանը յաջող իրացրեց հարուածը: Ընդ որում՝ հարուածաշարի ժամանակ ֆուտպոլիստները դիպուկ իրացրին 10 հարուածներից միան երեքը՝ 2:1: Հենրիխ Միհթարեանից բացի, անդիմական ակումբից դիպուկ էր նաև Դեյվի Բլինդը, իսկ Անտոնի Մարտիալի, Սքոթ Մաքուանի եւ Վիկտոր Լինդելուփի հարուածները յաջող չստացուեցին: «Ռեալից» դարպասը գրաւեց միան սպանացի 21-ամյա կիսապաշտպան Լուիսմի Քուլազեղան, իսկ Մատչօ Կովաչիչը, Օսկար Արնախովը, Թէօ Զերնանդէսն ու Կազեմիրոն վրիպեցին:

Ցիշեցնենք, որ սա «Մանչեսթեր Եռևայթեղի» չորրորդ հանդիպումն էր ԱՄՆ-ում: Նախորդ 3 խաղերում ժողով Մոռուրինիով թիմը յաղթել էր MLS-ի ներկայացուցիչներ «Լոս Անձելոս Գելաքսիին» (5:2), «Ռեալ Սոլթ Լեյքին» (2:1) ու Մանչեսթեր Սիթիին» (2:0): Այդ 3 խաղերում Հենրիխ Միհթարեանը դարձել էր 2 կոլի եւ 2 կոլացին փոխանցման հեղինակ: «Մանչեսթեր Եռևայթեղին» ԱՄՆ-ում մերջին ընկերական խաղը կանցկացնի հուլիսի 26-ին՝ մրցելով «Բարսելոնայի»:

Հայաստանի Խումբը Յաղթեց Ասրաքյանին

Ոռումինիայում աւարտին մօտեցող բասկետբոլի տղամարդկանց եւրոպայի մինչեւ 20 տարեկանների Բդիկիզինի առաջնութեան 17-րդ տեղի համար խաղում Հայաստանի երիտասարդական հաւաքականը յաղթեց Ասրաքյանի խումբին:

Առաջին քառորդում 10 միաւորի առաւելութեամբ յաղթեց հայկական խումբը, իսկ երկրորդում նոյն տարբերութեամբ ուժեղ գտնուեցին ասրաքյանցիները: Ընդմիջումից յետոյ Հայաստանի հաւաքականը կարողացած յաղթանակ կորցել: Հանդիպման վերջին վայրկեաններն անցան լարուած պայքարում: Հայաստանի խումբն ուներ մէկ միաւորի առաւելութիւն, որը պահպանեց եւ աւելացրեց եւս մէկով:

Ցիշեցնենք, որ հայ պահկետբոլիստները խմբացին փուլի 4 խաղերից երեքում պարտուել էին Ֆինլանդիայի (69:95), Բելառուսի (56:67) եւ Բելգիայի (74:87) խումբերին եւ միակ յաղթանակը տարել էին խմբի առաջատար Լեհաստանի նկատմամբ (56:45): Վիզեն էսկիզեանի գլխավորած թիմն «Ա» ենթախմբում գրավել էր վերջին՝ 5-րդ տեղը:

Շախմատի Աշխարհի Գաւաթի Խաղարկութեանը Հայաստանը Կ'ունենայ 3 Մասնակից

Շախմատի աշխարհի գաւաթի խաղարկութիւնում Հայաստանը կը ներկայացնեն երեք գրումայտերներ:

Աշխարհի գաւաթի խաղարկութեանը Հայաստանը կը ներկայացնեն Հետոն Արոնեանը, Ռոբերտ Ցովհաննիսեանը եւ Հրանտ Մելքոնեանը:

Այս տարուայ շախմատի աշխարհի գաւաթի խաղարկութիւնը կը

Նեյմարն ու «ՊՍԺ»-ը Գլխացաւանը են Դարձել ՈՒԵՖԱ-ի Յամար

Ֆուտպոլի եւրոպական միութեանը լրջօրէն մտահոգել է պրազիլացի յարձակուող Նեյմարի շուրջ ստեղծուած իրավիճակը:

Ինչպէս տեղեկացնում է RMC Sport ուստիուկայանը, Փարիզի «ՊՍԺ» ակումբը «Բարսելոնայի» ֆուտպոլիստին ձեռք բերելու համար պատրաստ է վճարել 222 մլն եւրո փոխհատուցում: Դա հենց այն գումարն է, որը նշուած է Նեյմարի պայմանագրում՝ նրան գնելու դէպքում:

ՈՒԵՖԱ-ն արդէն կապ է հաստատել ֆրանսական կողմի հետ եւ տեղեկացրել, որ եթէ գործարքը կայանայ, ապա դա կ'ընդունուի որպէս «ֆինանսական ազնիւ խաղի» խախտում եւ ակումբը խստօրէն կը պատժուի:

Ինչպէս յայսանում է ուստիուկայանը, «ՊՍԺ»-ը ցանկանում է Նեյմարի պայմանագիրը գնել երրորդ անձի կամ անձամբ ֆուտբոլիստի օգնութեամբ, ինչը թոյլատրում է ՈՒԵՖԱ-ի կանոնակարգութիւնը: Սակայն եւրոպական ֆուտպոլի ղեկավարները նախապէս նշել են, որ տրանսֆերի ժամանակ կատարուած ցանկացած խոշոր վճարում վերագրուելու է ֆրանսական ակումբին:

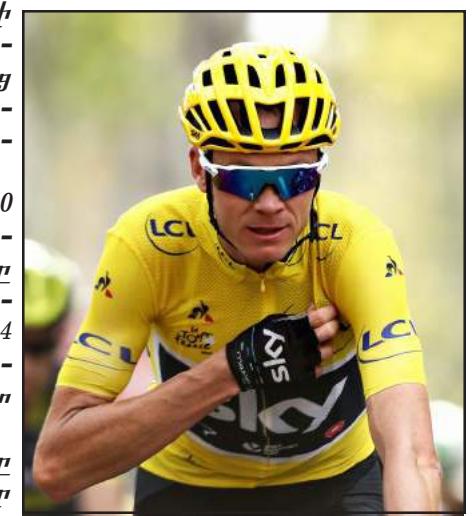
Այս լուրը զայրացրել է նաեւ «Բարսելոնայի» երկրպագուներին, որոնք ակումբի ղեկավարներին յորդորել են վաճառել պրազիլացի յարձակուողին, բայց ուղիղ 222 մլն եւրո փոխհատուցում ստանալու դէպքում:

Քրիստոֆեր Ֆրումը՝ «Թուր դը Ֆրանսի» քառակի Յաղթող

Team Sky թիմի բրիտանացի հեծանուրդ Քրիստոֆեր Ֆրումը երրորդ տարին անընդմէջ նուածեց «Թուր դը Ֆրանս» բազմօրեական խճուղին հեծանավագքի ախոյեանի տիտղոսը:

Ֆրումը գրանցեց 86 ժամ, 20 րոպէ 55 վայրկեան արդիւսքը: Ընդհանուր հաշուարկում երկրորդ տեղը գրաւեց քոլիմիթեացի Ռիգոբերտո Ռուանը, որն առաջատարին զիջեց 54 վայրկեան: Լաւագոյն եռեակը եզրափակած Ռոմէն Բարդեն Ֆրումից հետ մնաց 2 րոպէ 20 վայրկեան:

Քրիստոֆեր Ֆրումը «Թուր դը Ֆրանսի» յաղթողի ախտորոշութեամբ նշանակված էր 2013, 2015 եւ 2016 թուականներին:

Միշա Ալոյեանի Երկրորդ Յաղթանակը Պրոֆեսիոնալ Ռինգում

Մուկուայի Կարմիր հրապարակում տեղի ունեցած բռնցքամարտի երեկոյի գլխաւոր մէնամարտում Ռուսաստանի հաւաքականի նախկին անդամ Միշա Ալոյեանը երկրորդ յաղթանակն է տարել պրոֆեսիոնալ ոինգում:

WBC Silver տիտղոսի համար մէնամարտում թեթեւագոյն քաշացին կարգում հանդէս եկող Ալոյեանը 12 ուսունդում մրցավարների միաձայն որոշմամբ յաղթել է նիկարագուացի Մարվին Սոլանոյին՝ 119-109, 118-110, 117-111:

Ցիշեցնենք, որ Մազիսի անցկացրած առաջին պրոֆեսիոնալ մէնամարտում Ալոյեանը 10 ուսունդում պարտութեան միաձայն որոշմամբ յաղթել է աշխարհագուացի Մարվին Սոլանոյին գոտին:

Մոսկուայի «Արարատ» Յաղթանակով է Մեկնարկել Ռուսաստանի Գաւաթում

Ֆուտպոլի Ռուսաստանի գաւաթի խաղարկութեան 1/128 եղանակիչում Մոսկուայի «Արարատ» մրցակցի խաղալաշտուում 3:1 հաշուով յաղթել է «Դոլգոպուդնիին»: Մոսկուային ակումբը մրցակցի կողի հեղինակ են դարձել Արտիոմ Վորոնկինը, Դավիթ Խուրցինը և Կոնստանտին Մորոզովը:

Այս յաղթանակից յետոյ «Արարատ» դուրս եկաւ 1/64 եղանակիչ, որտեղ կը մրցի Ռուսաստանին գոտին:

Կայանայ Սեպտեմբերին Թբիլիսիում: Եզրափակիչի մասնակիցները իրաւունք կը ստանան մասնակցել աշխարհի չեմպիոնի հաւակնորդների մրցաշարին: